

ಕನ್ನಡ ಸುಗಮಭಾರತಿ

ವಳನೆಯ ಇಯತ್ತೆ

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ

ಭಾಗ 4 ಕ

ನಾಗರಿಕರ ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

ಅನುಭೂತಿ 51 ಕ

ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕನ ಈ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಇರುತ್ತವೆಯೆಂದರೆ ಅವನು-

- (ಕ) ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನು ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯ ಆದರ್ಶಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು.
- (ಎ) ಸಾರ್ಥಕ ನಡೆದ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತಿಕ ನೀಡಿದ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು.
- (ಜ) ದೇಶದ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಇಕ್ಕಿತೆ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಶೀಲರಾಗಿರಬೇಕು.
- (ಘ) ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದೇಶದ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- (ಒ) ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಭೇದಭಾವಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಒಗ್ಗಟನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಸಹೋದರ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಬೇಕು. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಚ್ಯಾರಿಟಿ ತರುವಂತಹ ರೂಢಿಗಳನ್ನು ತೈಜಿಸಬೇಕು.
- (ಚ) ನಮ್ಮ ಸಮೃದ್ಧಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು.
- (ಝ) ನೈಸಿಗಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಸಚೀವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ದಯೆ ತೋರಿಸಿರಿ.
- (ಜ) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವನೆ, ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಜಿಜ್ಞಾಸುಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- (ರು) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿ-ಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಹಿಂಸಾಚಾರವನ್ನು ತೈಜಿಸಬೇಕು.
- (ಇ) ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮೂಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು.
- (ಟ) 6 ರಿಂದ 14 ವರ್ಷ ವಯೋಮಾನದಲ್ಲಿಯ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೋಷಕರು ಶೀಕ್ಷಣಾದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಣಯ ಕ್ರಮಾಂಕ: ಅಭ್ಯಾಸ - 2116/(ಪ್ರ.ಕ. 43/16) ಎಸ್‌ಡಿ-4 ದಿನಾಂಕ 25.4.2016
ಅನ್ವಯ ಸಾಧಿಸಲಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಸಮಿತಿಯ ದಿ. 3.3.2017ರಂದು ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪಠ್ಯಪ್ರಸ್ತಾಪನೆ
ನಿರ್ಧಾರಿತ ಗೋಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ

ಸುಗಮಭಾರತಿ

ಪಳೆನೆಯ ಇಯತ್ತೆ

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯ ಪಾಠ್ಯಪ್ರಸ್ತಾಪ ನಿರ್ವಿಧಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮ ಸಂಶೋಧನ ಮಂಡಳ, ಪ್ರಸ್ತಾಪನೆ - 411004.

ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನವೇನದ ಮೇಲೆ DIKSHA App ಮೂಲಕ ಪಠ್ಯಪ್ರಸ್ತಾಪದ ಮೊದಲನೆಯ ಪುಟದ ಮೇಲಿರುವ Q.R. Code ದ ಮೂಲಕ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಠ್ಯಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾಠದಲ್ಲಿರುವ Q.R. Code ದ ಮೂಲಕ ಆ ಪಾಠಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಧ್ಯಯನ-ಅಧ್ಯಾಪನದ ಸಲುವಾಗಿ ಉಪಯುಕ್ತ ದೃಕ್-ಶಾಫ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉಪಲಭ್ಯವಾಗುವುದು.

ಪ್ರಥಮಾವೃತ್ತಿ : 2017

ಪ್ರಸಂಗದಿನ : 2022

ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ನಿರ್ಮಿತಿ :

ಡಾ. ಕೆ.ಕೆ. ಪತ್ತಾರ, ಅಧ್ಯಕ್ಷ
ಶ್ರೀ. ಶಿವಭಾಳ ಕೆ. ಗೋಲಿ, ಸದಸ್ಯ
ಶ್ರೀ. ಬಿ.ಎಸ್. ಕಾಪಸೆ, ಸದಸ್ಯ
ಶ್ರೀ. ಹಣಮಂತ ಎಮ್. ಕುಂಭಾರ, ಸದಸ್ಯ
ಶ್ರೀಮತಿ. ಜಯದೇವಿ ಆಯ್. ಉಕ್ಕಲಿ, ಸದಸ್ಯ
ಡಾ. ಸದಾನಂದ ಎಂ. ಬಿಳ್ಳಾರ, ಸದಸ್ಯ - ಸಚಿವ

ಕನ್ನಡ ಅಭ್ಯಾಸಗಣ ಸದಸ್ಯರು :

ಶ್ರೀ. ಶ್ರೀಜೈಲ ಜಿ. ಅವಟಿ
ಶ್ರೀ. ಜಿ. ಡಿ. ಮೋರೆ
ಶ್ರೀ. ಟಿ. ವಿ. ಸದಾನಂದ

ಸಂಯೋಜನ ಪ್ರಮುಖರು :

ಡಾ. ಸದಾನಂದ ಎಂ ಬಿಳ್ಳಾರ,
ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿ ಕನ್ನಡ,
ಪಾಠ್ಯಪ್ರಸ್ತರ ಮಂಡಳ, 'ಬಾಲಭಾರತಿ', ಪ್ರಣ-4
ಶ್ರೀ. ಆರ್. ಎಮ್. ಗಣಾಚಾರಿ, ವಿಷಯ
ಸಹಾಯಕ ಕನ್ನಡ, ಬಾಲಭಾರತಿ, ಪ್ರಣ-4.

ಮುಖ್ಯಪುಟ, ಚಿತ್ರಕಾರ :

ಶ್ರೀ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಗಿರಿಧಾರಿ

ಅಕ್ಷರ ಚೋಡಣೆ :

ಕೇಸನ್ ಲ್ಯಾಂಗ್ವೇಜ್ ಬ್ಯಾರೋ

ನಿರ್ಮಿತಿ :

ಶ್ರೀ. ಸಚಿವ್ತಾನಂದ ಆಫ್ಷೆ. ಮುಖ್ಯ ನಿರ್ಮಿತಿ
ಅಧಿಕಾರಿ
ಶ್ರೀ. ಸಂದೀಪ ಅಜಗಾಂವಕರ, ನಿರ್ಮಿತಿ ಅಧಿಕಾರಿ

ಕಾಗದ :

70 ಜಿ. ಎಸ್. ಎಮ್. ಕ್ರೀಮ್‌ಪೋರ್ಟ್

ಮುದ್ರಣದೇಶ :

N/PB/2022-23/Qty.

ಮುದ್ರಕರು : M/s

ಪ್ರಕಾಶಕ :

ಶ್ರೀ. ವಿಕೇಕ ಗೋಸಾವಿ, ನಿಯಂತ್ರಕ,
ಪಾಠ್ಯಪ್ರಸ್ತರ ನಿರ್ಮಿತಿ ಮಂಡಳ, ಪ್ರಭಾದೇವಿ,
ಮುಂಬಿಯ - 25.

③ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯ ಪಾಠ್ಯಪ್ರಸ್ತರ ನಿರ್ಮಿತಿ ಮತ್ತು

ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮ ಸಂಶೋಧನ ಮಂಡಳ, ಪ್ರಣ - 4

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯ ಪಾಠ್ಯಪ್ರಸ್ತರ ನಿರ್ಮಿತಿ ಮತ್ತು
ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮ ಸಂಶೋಧನ ಮಂಡಳವು ಈ ಪ್ರಸ್ತರಕದ ಎಲ್ಲ
ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯ ಪಾಠ್ಯಪ್ರಸ್ತರ ನಿರ್ಮಿತಿ ಮತ್ತು
ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮ ಸಂಶೋಧನ ಮಂಡಳದ ಸಂಚಾಲಕರ ಲಿಂಗಿತ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಪ್ರಸ್ತರಕದ ಯಾವುದೇ
ಭಾಗವನ್ನು ಉದ್ದ್ವಿಗ್ಣಿಸಬಾರದು.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಶ್ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮಿಶನ್‌ರೇ,

ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಏಳನೆಯ ಇಯತ್ತೆಯ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತವಿದೆ.
ಈ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸುಗಮಭಾರತಿ ಈ ಪಠ್ಯಪ್ರಸ್ತರಕವನ್ನು
ನೀವು ಅಭ್ಯಾಸಿಸ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಏಳನೆಯ ಸುಗಮಭಾರತಿ ಈ ಪಠ್ಯಪ್ರಸ್ತರಕವನ್ನು
ನಿಮ್ಮ ಕ್ಯೇಂದ್ರಿಕ್ಯಾಲ್ಯೂಲ್ ಆನಂದವಾಗುತ್ತದೆ.

ಗೆಳೆಯರೇ, ಕನ್ನಡವು ನಮ್ಮ ಮಾತ್ರಭಾಷೆ ಇದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು
ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯ ಹೊರತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು,
ಒದಲು, ಸಂವಾದಿಸಲು, ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲು, ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು
ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಪಠ್ಯಪ್ರಸ್ತರಕದಲ್ಲಿಯ ಕಥೆ, ಸಂಘಾದ, ಪಾಠ,
ಕವಿತೆ, ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಒದಿನಿಮಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು
ಸಿಗುವದಿದೆ. ಈ ಪ್ರಸ್ತರಕವನ್ನು ಒದಿನಿಮಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಅಭಿರುಚಿ
ಹೆಚ್ಚಿಗಬಹುದು ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಪಠ್ಯಪ್ರಸ್ತರಕದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಕೌಶಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ವಿಕಾಸ ಮಾಡುವ
ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೊಸ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ, ಉಪಕ್ರಮ, ಪ್ರಕಲ್ಪವನ್ನು
ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಬರುವಂತಹ
ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವದು, ಕೊಟ್ಟ ಅಕ್ಷರ
ಸಮೂಹದಲ್ಲಿಯ ಅರ್ಥಪೂರ್ವ 'ಶಬ್ದವನ್ನು ತಯಾರಿಸೋಣ',
ಶಬ್ದಕೋಣದ ಸಹಾಯದಿಂದ 'ಸಂದರ್ಭ ಅರ್ಥ ಶೋಧಸೋಣ'
ಮುಂತಾದ ಈ ವ್ಯೇವಿಧಿ ಪೂರ್ವಾವಾದ ಶೀಷ್ಯಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ವಿವರ
ಮತ್ತು ಕೃತಿಯಿಂದ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಭಾಷಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ವಿಕಾಸದ ಜೋಡಿಗೆ
ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಕ್ಷೇಮತೆ, ವಿಚಾರ ಕ್ಷೇಮತೆ ಮತ್ತು ಕೃತಿಶೀಲತೆ ಇವುಗಳಿಗೆ
ಅವಕಾಶ ದೊರಕುವದಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು
ಆನಂದದಾಯಕವಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ
ಚಾಲನೆ ದೊರಕಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಪಠ್ಯಪ್ರಸ್ತರಕವನ್ನು
ಪರಿಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ
ಸುಗಮಭಾರತಿ ಏಳನೆಯ ಇಯತ್ತೆಯ ಈ ಪಠ್ಯಪ್ರಸ್ತರವು ನಿಮ್ಮಲ್ಲರಿಗೂ
ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಹಿಡಿಸಬಹುದೆಂಬ ಆಸೆ ಇದೆ.

(ಡಾ. ಸುನಿಲ ಮಾರ್ತಿ)

ಸಂಪಾದಕ

ಪ್ರಣ

ದಿನಾಂಕ: 28 ಮಾರ್ಚ್ 2017

ಭಾರತೀಯ ಸೌರ: 7 ಜ್ಯೇತ 1939.

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯ ಪಾಠ್ಯಪ್ರಸ್ತರ ನಿರ್ಮಿತಿ

ಮಾರ್ಗ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮ ಸಂಶೋಧನ ಮಂಡಳ, ಪ್ರಣ

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ

ಪೀಠಿಕೆ

ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾರ್ಥಾದ ನಾವು, ಭಾರತವನ್ನು ಒಂದು ಸಾರ್ವಭಾಷಾ ಸಮಾಜವಾದಿ ಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಗೌರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಹಾಗೂ ಅದರ ಸಮಸ್ಯೆ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ :

ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ನ್ಯಾಯ;

ವಿಚಾರ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಶ್ರದ್ಧೆ

ಮತ್ತು ಉಪಾಸನಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ;

ಸಾನುಮಾನ ಹಾಗೂ ಆವಕಾಶ ಸಮಾನತೆಯು;

ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು

ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಗೌರವವನ್ನು

ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಷಕ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸಕ್ಕೆಯನ್ನು

ಆಶಾಸ್ನೇ ನೀಡುವ ಬಂಧುತ್ವವನ್ನು

ವಿದ್ವಿಗೋಳಿಸಲು ದೃಢಸಂಕಲ್ಪದ ನಿರ್ದಾರ ಮಾಡಿ ;

ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ

ಇಂದು ದಿನಾಂಕ ಇಪ್ಪತ್ತಾರನೆಯ ನವ್ಯೋಬರ, ೧೯೪೯ ನೆಯ ಇಸವಿ

ಕಾ ಮೂಲಕ ಈ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಮತ್ತು ಅಧಿನಿಯಮಿತ

ಗೋಳಿಸಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ : ಅರ್ಥಾತ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀತೆ

ಜನಗಣಮನ-ಅಧಿನಾಯಕ ಜಯ ಹೇ
ಭಾರತ-ಭಾಗ್ಯವಿಧಾತಾ ।

ಪಂಚಾಬ, ಸಿಂಧು, ಗುಜರಾತ್, ಮರಾಠಾ,
ದ್ರಾವಿಡ, ಉತ್ತರ, ಬಂಗ,

ವಿಂದ್ಯ, ಹಿಮಾಚಲ, ಯಮುನಾ, ಗಂಗಾ,
ಉಚ್ಛರ ಜಲಧಿತರಂಗ,

ತವ ಶುಭ ನಾಮೇ ಜಾಗೇ, ತವ ಶುಭ ಆಶಿಸ ಮಾಗೇ,
ಗಾಹೇ ತವ ಜಯಗಾಥಾ,

ಜನಗಣ ಮಂಗಲದಾಯಕ ಜಯ ಹೇ,
ಭಾರತ-ಭಾಗ್ಯವಿಧಾತಾ ।

ಜಯ ಹೇ, ಜಯ ಹೇ, ಜಯ ಹೇ,
ಜಯ ಜಯ ಜಯ, ಜಯ ಹೇ ||

ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ

ಭಾರತ ನನ್ನ ದೇಶ. ಭಾರತೀಯರಲ್ಲರೂ ನನ್ನ
ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರು.

ನಾನು ನನ್ನ ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ನನ್ನ
ದೇಶದ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಹಾಗೂ ಬಹುವಿಧವಾದ ಪರಂಪರೆಯ
ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ. ಈ ಪರಂಪರೆಗೆ ತಕ್ಷಣಾಗಿರಲು ನಾನು
ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ನನ್ನ ತಾಯಿ-ತಂದೆ, ಗುರು-ಹಿರಿಯರನ್ನು
ಆದರಿಸುತ್ತೇನೆ ವುತ್ತು ಎಲ್ಲರೋಡನೆ ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ
ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ನನ್ನ ದೇಶ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ದೇಶ ಬಾಂಧವರಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಪೇ
ಖದುವೆನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣ ಹಾಗೂ
ಉತ್ಸಂಗ ಇವುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನ ಸುಖವುಂಟು.

ಭಾಷಾ ವಿಷಯಕ ಅಧ್ಯಯನ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ : ಕನ್ನಡ ಸುಗಮಭಾರತಿ ಏಳನೆಯ

ಅಧ್ಯಯನ-ಅಧ್ಯಾಪನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	ಅಧ್ಯಯನ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ
<p>ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ (ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಹಕ್ರಮ ಮಜುಗರೊಂದಿಗೆ) ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಆಫ್ವಾ ಸಾಮೂಹಿಕ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕೊಡಬೇಕು ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುವ ಅದರಂತೆ ಚಚೆ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ➤ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಭಾಷೆಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯ ಮೇಲೆ ಚಚೆ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ➤ ಸಕ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರುವ ಸಲುವಾಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಸಾಹಿತ್ಯ (ಉದा, ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರ, ಪತ್ರಿಕೆ, ಚಿತ್ರಪಟ ಮತ್ತು ದೃಕ್ಶಾಖ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ) ನೋಡುವ, ಕೇಳುವ, ಒದುವ ಬರೆಯುವ ಮತ್ತು ಚಚೆ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ➤ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಕೆಲಸದ ಚಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಕೊಳ್ಳುವ, ಪ್ರಶ್ನೆ ವಿಚಾರಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ➤ ಕನ್ನಡದ ಜೊತೆಗೆ ಇತರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒದುವ, ಅದರಂತೆ ಬರೆಯುವ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲೆ ಚಚೆ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ➤ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಒದುವ, ಬರೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೆ ಅಯೋಜಿಸಬೇಕು. ಉದಾ, ಶಬ್ದಗಳ ಆಟ, ಶಬ್ದಗ್ರಹಣ. ➤ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸಂದರ್ಭ ಅನುಸಾರ ಭಾಷೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣ (ವ್ಯಾಕರಣ, ವಾಕ್ಯರಚನೆ, ವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ ಇತ್ಯಾದಿ) ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ➤ ಕಲ್ಪನೆ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಜನಶೀಲತೆಯ ವಿಕಾಸ ಮಾಡುವ ಕ್ರಿಯೆ ಉದಾ, ಅಭಿನಯ, ಮೂಕಾಭಿನಯ, ಕವಿತೆ, ಪಾಠ, ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಲೇಖನ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯ ಸಂವಾದ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಅಯೋಜನ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಅದರ ತಯಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಲಿಖಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ವರದಿ ಲೇಖನದ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. 	<p>07.LA.01 ನೋಡಿದ ಮತ್ತು ಕೇಳಿದ ಫಟನೆ (ಉದಾ: ಸ್ಥಾಯಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಫಟನೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ) ಈ ವಿಷಯ ತಡೆಯದ ಮಾತಾಡುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾನೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾನೆ.</p> <p>07.LA.02 ನೋಡಿದ, ಕೇಳಿದ ವಿಷಯ/ಫಟನೆ/ವಿಷಯ ಸ್ವತಃದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಥನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ.</p> <p>07.LA.03 ರೇಡಿಯೋ, ದೂರದರ್ಶನ, ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಗಳು, ಇಂಟರನೆಟ್ ಈ ಮೂಲಕ ನೋಡಿದ, ಕೇಳಿದ ಫಟನೆ ಸ್ವತಃದ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದರಂತೆ ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕ ಮಾಹಿತಿ ದೊರಕಿಸುತ್ತಾನೆ.</p> <p>07.LA.04 ಇತರರು ಹೇಳಿದ ಮತ್ತು ಅನುಭವಿಸಿದ ಅನುಭವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಅನುಸಾರ ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ, ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಉದಾ: ಬಸನಿಲ್ಲಾಣ, ರೇಲ್ಸ್ ನಿಲ್ಲಾಣ ಇತ್ಯಾದಿ.</p> <p>07.LA.05 ವಿವಿಧ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಧ್ಯಮ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸಾರಿತ ಆಗುವ ಸುದ್ದಿ, ಚಚೆ ಮತ್ತು ಸಂವಾದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ.</p> <p>07.LA.06 ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳ ಮೇಲಿನ ಸೂಚನೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ.</p> <p>07.LA.07 ವಿವಿಧ ವಿಷಯ ಸಲುವಾಗಿ, ವಿವಿಧ ಉದ್ದೇಶ ಸಲುವಾಗಿ ವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಲೇಖನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.</p> <p>07.LA.08 ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಸಂಗ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶ ಅನುಸಾರ ಬರೆಯುವಾಗ ಶಬ್ದ, ವಾಕ್ಯ, ವಾಕ್ಯಪ್ರಚಾರ, ಒಗಟು ಇವುಗಳ ಯೋಗ್ಯ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.</p> <p>07.LA.09 ಪತ್ರಿವಿಷಯ (ಪಾಠ, ಕವಿತೆ, ವಿನೋದ, ಹಾಡು) ಇತ್ಯಾದಿ ಲಕ್ಷ್ಯಪೂರ್ವಕ ಕೇಳಿ ಅದರ ಆನಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಧನಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ.</p> <p>07.LA.10 ಹಿಡಿಸಿದ ಕಥೆ, ವಿನೋದ, ಕವಿತೆ ಇವುಗಳ ಸಾಭಿನಯ ಸಾದರಿಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.</p> <p>07.LA.11 ಕವಿತೆ, ಹಾಡು ಅಭಿನಯದಿಂದ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯ ಆರೋಹ - ಅವರೋಹದಿಂದ ಆನಂದಮಯ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.</p> <p>07.LA.12 ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರ, ಮಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತರಗಳು ಇದರಲ್ಲಿಯ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವಾಚನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆಸ್ವಾದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.</p> <p>07.LA.13 ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳ ಸೂಚನೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಒದುತ್ತಾನೆ.</p> <p>07.LA.14 ಮನ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಫಟಿಸುವ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಸಂಭಾಷಣೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ.</p> <p>07.LA.15 ದೊಡ್ಡವರ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ, ಮಿತ್ರರ ಗುಂಪು ಚಚೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಭಾಗಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸುಸ್ವಾಷಣಾಗಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾನೆ.</p> <p>07.LA.16 ಕೊಟ್ಟ ಶಬ್ದ, ಶಬ್ದ ಸಮೂಹ, ಒಗಟು ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯಪ್ರಚಾರ ಚೀವನೆ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅದರ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.</p>

ಪರಿವಿಡಿ

ಗದ್ಯ ವಿಭಾಗ

ಅ.ನಂ.	ಪಾಠದ ಹೆಸರು	ಲೇಖಕರು	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
1.	ಕೃಷ್ಣನದಿ	-	1
2.	ರಾಮಕೃಷ್ಣನ ಜಾಗತನ	-	4
3.	ಶಿಕ್ಷಕರ ದಿನಾಚರಣೆ	-	7
4.	ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಚರ್ತುರತೆ	ಜಿ. ಮಂಗಳ	11
5.	ಧ್ವನಿ ಪ್ರದೇಹಣಣೆ	-	15
6.	ನಾನಯೋಗಿ	-	18
7.	ಶ್ಯಾಮನ ತಾಯಿ	ಸಾನೇ ಗುರೂಜಿ	22

ಪದ್ಯ ವಿಭಾಗ

ಅ.ನಂ.	ಕವಿತೆಯ ಹೆಸರು	ಕವಿಗಳು	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
1.	ಯಾವುದು ಇಷ್ಟ?	-	25
2.	ಇಳಿಗೆ ಬಂತು ಮಳೆ	ಪ.ಗು. ಸಿದ್ದಾಪುರ	29
3.	ಕಾಡು	ಬಿ. ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಪ್ಪ	32
4.	ಯಾರು ನಮ್ಮ ದೇವರು	ಆರ್. ಸರಸ್ವತಿ	35

ಘ್ಯಾಕರಣ ವಿಭಾಗ

★ ಶಿಯಾಪದ	_____	37
★ ಕಾಲಗಳು	_____	37
★ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಯ	_____	38

1. ಕೃಷ್ಣನದಿ

ಮಕ್ಕಳೆ,

ನಾನು ಕೃಷ್ಣನದಿ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಬಳೇಶ್ವರ ಎಂಬ ಹೆಚ್ಚೆಯ ಸ್ಥಳವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಾನು ಜನ್ಮಿಸಿದ್ದೀರುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಕುಣಿಯುತ್ತೇನೆ, ಮಣಿಯುತ್ತೇನೆ, ಜುಳು ಜುಳು ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹರಿಯುತ್ತೇನೆ.

ದೂರದಂಗಾ, ವರುಣಾ, ಕೊಯನಾ, ಮಲಪ್ರಭಾ, ಘಟಪ್ರಭಾ, ಭೀಮಾ, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಮುಂತಾದ ನದಿಗಳು ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಆಗ ನಾನು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತೇನೆ. ಧಳಧಳಿಸುತ್ತೇನೆ, ಕಲಕಲ ನಾದ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಗೆ ನಾನು ಬಂಗಾಲ ಉಪಸಾಗರವನ್ನು ಸೇರುತ್ತೇನೆ.

ಮುದ್ದು ಮಕ್ಕಳೆ, ನಾನು ಕವ್ಯ ಮಣಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷ್ಣ ಎಂದರೆ ಕವ್ಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನನಗೆ ಈ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ.

ನನ್ನ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿವೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ವಾಯಿ, ನರಸಿಂಹವಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ದತ್ತಾತ್ರೇಯನ ಮಂದಿರಗಳಿವೆ. ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹರಿಯುವಾಗ ಮಲಪ್ರಭೆಯು ನನ್ನನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾಗೆ. ಅದುವೇ ಪವಿತ್ರ, ಕೂಡಲ ಸಂಗಮವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕ್ಷೇತ್ರವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನನ ದೇವಾಲಯವಿದೆ.

ಬಾಲಕರೆ, ನನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಕನ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆಲಮಟ್ಟಿ ಅಂಥಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನಾಗಾಜುನಸಾಗರ ಎಂಬ ಆಣಿಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದೂರ ದೂರದ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಕಾಲುವೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನನ್ನ ನೀರನ್ನು ಒಯ್ದುತ್ತಾರೆ. ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯು ಹಚ್ಚಿಹಿಸಿರಾಗಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತದೆ. ಜೊಳೆ, ಕಬ್ಬಿ, ಭಕ್ತ ಮುಂತಾದ ಬೆಳೆಗಳು ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಜಾಣ ಮಕ್ಕಳಿ, ನಾನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸುವೆ. ಪರೋಪಕಾರವೇ ನನ್ನ ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ನಿಸಾಫರ್ ಸೇವೆಯೇ ನನ್ನ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ನೀವೂ ಒಮ್ಮೆನನ್ನ ತೀರದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬನ್ನಿರಿ. ನನ್ನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಿರಿ.

ತಿಳಿಯಿತೆ?

ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ

ಜಲಾಶಯ - ಸರೋವರ ;   ಹವೆ - ವಾಯು, ಗಾಳಿ ;   ನಿಸಾಫರ್ - ಏನನ್ನೂ ಬಯಸದ

- ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಂದಿರ - .....;   ಬೃಹದಾಕಾರ - .....;   ಕಾಲುವೆ - .....

ಪರೋಪಕಾರ - .....

ಅಭ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ 1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಆ) ಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನ ಯಾವುದು ?

ಉತ್ತರ ಅನುಭಾವ.....

ಆ) ನದಿಗೆ ಕೃಷ್ಣೇಂದು ಹೆಸರು ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಉತ್ತರ ಅನುಭಾವ.....

ಇ) ಈ ನದಿಯು ಕೊನೆಗೆ ಯಾವ ಸಾಗರ ಸೇರುತ್ತದೆ ?

ಉತ್ತರ ಅನುಭಾವ.....

ಪ್ರಶ್ನ 2) ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) .....

ಉತ್ತರ .....

ಆ) .....

ಉತ್ತರ .....

ಪ್ರಶ್ನ 3) ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ ಗುಂಪು

ಬ ಗುಂಪು

1) ಕನಾಟಕ

ಅ) ದತ್ತತ್ಯಾಗ್ಯ ಮಂದಿರ

2) ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ

ಆ) ಶ್ರೀಶ್ಮಿಲ ಮಲ್ಲಿಕಾಚುನ

3) ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ

ಇ) ಕೊಡಲಸಂಗಮ

ಪ್ರಶ್ನ 4) ಕೆಳಗಿನ ನದಿಗಳ ತೀರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿರಿ.

ಉದಾ : ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ತೀರದ ವಾಯಿ, ನರಸಿಂಹವಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ದತ್ತತ್ಯಾಗ್ಯ ಮಂದಿರವಿದೆ.

1) ಇಂದ್ರಾಯಣ ನದಿಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ..... ಇದೆ.

2) ಚಂದ್ರಭಾಗಾ ನದಿಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ..... ಇದೆ.

ಉತ್ತರ : ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ಜಲಾಶಯಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಜೊತೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡಿರಿ.

2. ರಾಮಕೃಷ್ಣನ ಜಾಣತನ

ಹಿಂದಕ್ಕೆ ವಿಜಯನಗರ ಎಂಬ ರಾಜ್ಯವಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ ಓಲಗದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರು, ಕವಿಗಳು ಇದ್ದರು.

ಚಂದು ದಿನ ಓಲಗ ನಡೆದಿತ್ತು. ಆಗ ಒಬ್ಬ ಹೋರ ರಾಜ್ಯದ ಪಂಡಿತನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಹೋರೆಗಳೇ, ನಾನು ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲಿಸು. ನಿಮ್ಮ ಓಲಗದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪಂಡಿತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನನ್ನ ಮಾತ್ರಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಲ್ಲರೇ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನು ತನ್ನ ಪಂಡಿತರ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದನು. ಪಂಡಿತನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಯಾರೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪಣಿಲ್ಲ. ತನ್ನಲ್ಲಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣನು ಎದ್ದು ನಿಂತನು. ಪ್ರಭು, ಇಂದು ರಾತ್ರಿ ಪಂಡಿತನಿಗೆ ಸೋಗಸಾದ ಭೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಲು ಹೇಳಿರಿ. ಅವರು ಉಟ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಮಲಗಲಿ. ನಾಳೆ ನಾನು ಅವನ ಮಾತ್ರಭಾಷೆಯನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವೆ, ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದನು.

ಪಂಡಿತನು ರಾತ್ರಿ ಸೋಗಸಾದ ಉಟ ಮಾಡಿದನು. ಅವನು ಮೇತ್ತನೆಯ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದನು. ಪಂಡಿತನಿಗೆ ಗಾಥವಾದ ನಿದೆ ಹತ್ತಿತು.

ಮುಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಚಂದು ಗಂಟೆಯ ಸಮಯ. ರಾಮಕೃಷ್ಣನು ಚಂದು ಕೋಲನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದನು. ಪಂಡಿತನ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪಜೋರಾಗಿ ಉಜ್ಜಿದನು. ನಿದೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪಂಡಿತನು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಎವರಡಾ ಅದಿ? (ಯಾರೋ ಆದು) ಎಂದು ಕೂಗಿದನು.

ರಾಮಕೃಷ್ಣನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೆಲ್ಲನೇ ಹೋರ ಬಂದನು. ಪಂಡಿತನ ಗುಟ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಂಡನು. ನಿಶ್ಚಿಯಿಂದ ಮನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿದನು.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಪಂಡಿತನು ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ ಒಲಗಕ್ಕೆ ಒಂದನು. ಅದೇ ಸಾಲನ್ನು ಹಾಕಿದನು. ರಾಮಕೃಷ್ಣನು ಎದ್ದು ನಿಂತು, ಪಂಡಿತನ ಮಾತ್ರಭಾಷೆ ತೆಲುಗು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದನು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಂಡಿತನಿಗೆ ಶ್ರೀರೂಪವಾಯಿತು. ತನಗಿಂತ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಪಂಡಿತರು ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದುಕೊಂಡನು. ಅವನು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಕೊಂಡು ಒಲಗದಿಂದ ಹೋರಣು ಹೋದನು.

ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ

ಒಲಗ - ಸಬೆ ; ಪಂಡಿತ - ವಿದ್ವಾನ್ ; ಭೋಜನ - ಉಣಿ ; ಮಾತ್ರಭಾಷೆ - ಶಾಸ್ತ್ರಿಯ ಭಾಷೆ ;

ಗುಟ್ಟು - ರಹಸ್ಯ

- ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥ ಹುಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪ್ರಭು - ..... ; ಗಾಢ - ..... ; ಪತ್ತೆ - .....

ಅಭ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ 1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಿದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೋರೆ ಯಾರು?

ಉತ್ತರ - .....

ಆ) ಒಲಗದಲ್ಲಿಹೋರ ರಾಜ್ಯದ ಪಂಡಿತನು ರಾಜನಿಗೆ ಏನೆಂದು ಕೇಳಿದನು ?

ಉತ್ತರ - .....

ಪ್ರಶ್ನೆ 2) ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) .....

ಉತ್ತರ - .....

ಆ) .....

ಉತ್ತರ - .....

ಪ್ರಶ್ನ 3) ಕೆಳಗಿನ ಬಿಟ್ಟುಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೋಗ್ಯ ಪದಗಳನ್ನು ತುಂಬಿರಿ.

- ಅ) ದೊರೆಗಳೇ ನಾನು ಅನೇಕ ..... ಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲೆನು.
- ಆ) ರಾಮಕೃಷ್ಣನು ಒಂದು ..... ನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದನು.
- ಇ) ..... ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜೋರಾಗಿ ಉಜ್ಜಿದನು.
- ಈ) ಪಂಡಿತನ ಮಾತೃಭಾಷೆ ..... ಇತ್ತು.

ಪ್ರಶ್ನ 4) ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಹೇಳಿ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.

1) ಸೋಗಸಾದ = ...

ವಾಕ್ಯ .....
.....

2) ದೊರೆ = ...

ವಾಕ್ಯ .....
.....

ಪ್ರಶ್ನ 5) ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನು ಆಳಿದ ಗತವೈಭವದ ಹಂಪೆಯ ಕುರಿತು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಟಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ಉಪಕ್ರಮ : ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಹಂಪೆಯ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಕೊಳ್ಳಿರಿ.

3. ಶಿಕ್ಷಕ ದಿನಾಚರಣೆ

ಇವರಿಂದ
ಮಂದಾರ ಭೋಸಲೆ,
ಶಾರದಾಶ್ರಮ,
ದಾದರ (ಪಶ್ಚಿಮ),
ಮುಂಬಯಿ 400 014
ದಿನಾಂಕ : 8.9.2001

ಒಲವಿನ ಸಹೋದರಿ ಶುಭಾಂಗಿ,

ನಿನ್ನ ಪತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿತು. ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನಡೆದ ಬಾಲಸಭೆಯ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ನಾನು ನಿನಗೆ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನಡೆದ ಶಿಕ್ಷಕ ದಿನದ ಕುರಿತು ತಿಳಿಸಲು ಆಶುರನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಮೊನ್ನೆ ಸಪ್ಪೆಂಬರ ೫ರಂದು ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದೆವೆ. ಅಂದು ಡಾಕ್ಟರ್ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರ ಮಟ್ಟುಹಬ್ಬಿ ಅಲ್ಲವೇ ? ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ಆದರ್ಥ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ತಮ್ಮ ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಪ್ರತಿಭೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಮುಂದೆ ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ನರು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು. ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ನರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರೆಂದರೆ ಬಹಳ ಆದರ, ಹಿಂತಿ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಅವರ ಮಟ್ಟುಹಬ್ಬವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕ ದಿನವೆಂದು ಆಚರಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಆಚರಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷಕ ದಿನದ ಕುರಿತು ನನಗೆ ತುಂಬ ಹೆಮ್ಮೆ ಎನಿಸುತ್ತೇದೆ.

ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತನೇಯ ವರ್ಗದ ಮಕ್ಕಳು ಅಂದು ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಪಾಠ ಕಲಿಸಿದರು. ಅಂದು ಹತ್ತನೇಯ ವರ್ಗದ ಪ್ರಕಾಶನು ಮುಖ್ಯಾಧ್ಯಾಪಕನಾಗಿದ್ದನು. ಹರೀಶನು ನಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಗಣತ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿದ್ದನು. ಕಾಸಿಮನು ಏಳನೆಯ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ವಿಜಾಪು ಕಲಿಸಿದನು. ಶ್ರೀಸ್ವಲಿ ಎಂಟನೆಯ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಸಿದಳು. ನಾವೆಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ವಿಧವಿಧವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದೇವೆ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆಗೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಸಭಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆವು. ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಡಾ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್‌ರ ಭಾವಚಿತ್ರ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸುಂದರವಾದ ಹಾರವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಪ್ರಕಾಶ ಅಂದಿನ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದನು. ಹೇಮಾ, ಮತ್ತು ಬಸಪ್ಪ ಡಾ | ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್‌ರ ಕುರಿತು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

ಆ ಬಳಿಕ ಪ್ರಕಾಶನು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದನು. ಸೀಮಾ ಧನ್ಯವಾದ ಅರ್ಪಣಿಸಿದಳು. ನಾವು ಎಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪುಷ್ಟಿಗುಳಿದೆ ಗೋರವ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆವು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೂ ಗುಲಾಬಿ ಹೂ ನೀಡಿದೆವು. ‘ನಾನು ಆದರ್ಶ ಗುರು’ ಎಂಬ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಬರೆದು ನನ್ನ ನೆಚ್ಚಿನ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಪಣಿಸಿದೆನು. ಗುರುಗಳು ಸಂತೋಷದಿಂದ ‘ಹೀಗೆಯೇ ಬರೆಯುತ್ತಿರು’, ಎಂದು ನನ್ನ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿದರು.

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಕ್ಷಕ ದಿನ ಆಚರಿಸಿರಬೇಕು, ಅಲ್ಲವೇ ? ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಮರೆಯಬೇಡ.

ಶುಭಾಂಗಿ, ಅಪ್ಪೆ, ಅಮೃನಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸು. ನಾನು ದೀಪಾವಳಿ ರಚಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಿಗೆ ಬರುವೆನು. ಆಗ ನಿನಗೆ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಕಾಣಿಕೆ ತರುವೆನು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರು ಕೆಣ್ಣಮು ಸಮಾಜಾರವನ್ನು ಆಗಾಗ ತಿಳಿಸುತ್ತಿರು.

ನಿನ್ನ ಬ್ರಹ್ಮತಿಯ ಆಣ್ಣ
ಮಂದಾರ.

ಗೆ.....

ಶುಭಾಂಗಿ ಭೋಸಲೆ,
ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನಿವಾಸ,
ವಿಶ್ವಾಮಿಬಾಗ,
ಸಾಂಗಲಿ - 416 416.

ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ

ಪಾಂಡಿತ್ಯ - ಜಾಣತನ ; ಪ್ರತಿಭೆ - ಸಾಮಧ್ಯ ; ವೇದಿಕ - ಸಭಾಸ್ಥಾನ.

- ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೀಟಲೆ - ..... ; ನೆಚ್ಚಿನ - ..... ; ಧನ್ಯವಾದ - ..... ; ಅರ್ಜಿಸು - ..... ;

ಅಭಾವ

ಪ್ರಶ್ನ 1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ಯಾರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಲಸಭೆ ಇತ್ತು ?

ಉತ್ತರ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ.....

ಆ) ಸಪ್ಪೆಂಬರ 5 ರಂದು ದಿನವನ್ನು ಯಾವ ದಿನವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ?

ಉತ್ತರ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ.....

ಇ) ಅಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮುಖೋಪಾಠ್ಯಾಯನಾದನು?

ಉತ್ತರ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ.....

ಪ್ರಶ್ನ 2) ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) .....

ಉತ್ತರ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ.....

ಆ) .....

ಉತ್ತರ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ.....

ಪ್ರಶ್ನ 3) ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳ ಕೊನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನವುಗಳಿಂದ ಆಯ್ದು ಬರೆಯಿರಿ.

ಹರೀಶ್, ಶೀರೇನ್, ಪ್ರಕಾಶ್, ಕಾಸೀಮ್

1) ಏಳನೆಯ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲೀಸಿದವನು.

2) ಮುಖ್ಯಧಾರ್ಪಕನಾಗಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ.

3) ಮಂದಾರನ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಗಳಿತ ಕಲೀಸಿದವನು.

4) ಎಂಟನೆಯ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಕಲೀಸಿದವನು.

ಪ್ರಶ್ನ 4) ಕೆಳಗಿನ ದಿನಾಂಕಗಳಲ್ಲಿಯಾವ ಯಾವ ದಿನಾಚರಣೆ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ?

ಉದಾ : ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ 5 -

ಶೀಕ್ಷಕರ ದಿನಾಚರಣೆ

ನವ್ವೆಂಬರ್ 14

.....

ಆಕ್ಟೋಬರ್ 2

.....

ಮೇ 1

.....

ಅಗಸ್ಟ್

.....

ಪ್ರಶ್ನ 5) ಕೆಳಗಿನ ತಬ್ಬಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ X ಆದರ X

ಹಗಲು X ಗೌರವ X

ಉಪಕ್ರಮ : ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆ ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ಗಳಿಯನಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

4. ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಚತುರತೆ

ಒಂದು ಉರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಇದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಇನ್ನು ಮುದುವೆ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೂ ಯಾರು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಲೆಂದು ಆ ಉರಿನ ಸಂತೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದನು. ಅಂದು ಅವನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಲಾಭವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದನು. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಗೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು? ನಾನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಒಬ್ಬನೇ. ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆಂದು ಹೋದರೆ ಎರಡು, ಮೂರು ದಿನವಾಗುತ್ತದೆ ಮನೆಗೆ ಮರಳಲು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಬ್ಯಾಂಕೆನಲ್ಲಿ ಜಮಾ ಮಾಡಿದರಾಯಿತು ಎಂದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಲಾಭದ ಹಣವನ್ನು ಎಣೆಸುತ್ತಾ ಕುಳಿತನು.

ಹೇಗೆ ಹಣ ಎಣೆಸುವುದನ್ನು ದೂರದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಕಳ್ಳು ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತಿದ್ದನು. ಅಂದು ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ತಡವಾದ್ದರಿಂದ ಮರುದಿನ ಬೇಳಿಗ್ಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡಲು ಯೋಚಿಸಿ ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಬೇಳಿಗ್ಗೆ ಯಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿದಂತೆ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮಲಗಲು ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಹಾಸಿಗೆ ಹಾಸಿ ಮಲಗಬೇಕು ಎನ್ನು ವಷ್ಟಿರಲ್ಲಿ ಬಾಗಿಲು ಬಡಿದ ಸದ್ದ ಕೇಳಿಸಿತು, ಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದು ನೋಡಿದನು.

ಮುದುಕನ ವೇಷ ಧರಿಸಿ ಆ ಕಳ್ಳು ಬಂದಿದ್ದನು. ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಏನು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ವ್ಯಾಪಾರಿ ಕೇಳಿದನು. ಆಗ ಆ ಮುದುಕನ ವೇಷ ಧರಿಸಿದವ ಹೇಳಿದನು, ‘ನಾನು ಇಲ್ಲೇ ಪಕ್ಕದ ಉರಿನವನು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆಂದು ಬಂದಿದೆ. ಈ ದಿನ ತುಂಬಾ ತಡವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಉರಿಗೆ ಮರಳಿ ಹೋಗಲು ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸು ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಲಗಿ ಬೇಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಉರಿಗೆ ಹೋಗುವೆನು’ ಎಂದನು.

ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕನಿಕರ ಸ್ವಭಾವದವನು, ಇಲ್ಲ ಎನ್ನ ಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಪಾಪ ವಯಸ್ಸಾದವ ಬೇರೆ ಎಂದುಕೊಂಡು ಒಳ ಕರೆದನು. ಒಂದು ಕಡೆ ಹಣವಿದ್ದ ಭಯ ಬೇರೆ. ಆ ಮುದುಕನಿಗೆ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಲು ಹೇಳಿ ತಾನು ಬೇರೆ ಹಾಸಿಗೆ ಹಾಸಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿದನು.

ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಆಯಿತು. ಮುದುಕನ ವೇಷ ಧರಿಸಿದ ಕಳ್ಳು ಎದ್ದು ವ್ಯಾಪಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಿದನು. ವ್ಯಾಪಾರಿ ದಣಿದಿದ್ದರಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ದೆ ಹತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ವ್ಯಾಪಾರಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಮಡುಕಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಎಷ್ಟು ಮಡುಕಿದರೂ ಆ ಹಣ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ, ಕಪಾಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಣೆಯೊಳಗಿದ್ದೆಲ್ಲ ಸಾಮಾನುಗಳಲ್ಲಿ ಮಡುಕಿದನು. ಹಣ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

ಹಾಗಾದರೆ ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದಾನೆ. ಎಲ್ಲ ಮಡುಕಿದರೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾನು ಮಲಗಿದ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬೇಳಗಾಗಿಕೊಡಗಿತು. ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಯಿತು. ಮುದುಕನು ಮಲಗಿದ್ದವನ ಹಾಗೆ ನಟಿಸಿದನು.

ಕಳ್ಳನಿಗೆ ನಿರಾಶೆಯಾಯಿತು. ರಾತ್ರಿ ಮಲಗಲು ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ನಿಂತಾಗ, ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ನೀವು ನನ್ನ ಹಣವನ್ನು ಕಾವಲು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮಗೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ, ಮುದುಕನ ವೇಷ ಧರಿಸಿದ ಕಳ್ಳ ಮಲಗಿದ ಮಂಚದ ಹಾಸಿಗೆ ಕೆಳಗಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಕೆಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟನು.

ಮುದುಕನ ವೇಷ ಧರಿಸಿದ ಕಳ್ಳನು ತನ್ನ ಮೂರ್ಖತನವನ್ನು ನೆನೆದು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೊರಟುಹೋದನು.

- ಚ. ಮಂಗಳ

ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ

ಜಮಾ-ಹೊಡಿ ಇಡು ; ಖಾತರಿ - ನಿಶ್ಚಯ ; ಕನಿಕರ - ದಯೆ ; ಧನ್ಯವಾದ - ಉಪಕಾರ ಸ್ವರಂ

- ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಂತೇ - ..... ;

ಸಂಪಾದಿಸು - ..... ;

ಧರಿಸು - ..... ;

ಸಿದ್ಧನಾಗು - ..... ;

ಪ್ರಶ್ನ 1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ಉರಿನ ಸಂತೇಗೆ ಏಕೆ ಹೋಗಿದ್ದನು ?

ಉತ್ತರ ಅನ್ವಯಿತಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿ.

ಆ) ವ್ಯಾಪಾರಿ ಹಣ ಎಣಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ದೂರದಿಂದ ಯಾರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು ?

ಉತ್ತರ ಅನ್ವಯಿತಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿ.

ಇ) ಕೆಳ್ಳನು ಯಾವ ವೇಷ ಧರಿಸಿದ್ದನು ?

ಉತ್ತರ ಅನ್ವಯಿತಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿ.

ಈ) ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಸ್ವಭಾವ ಎಂತಹದು ?

ಉತ್ತರ ಅನ್ವಯಿತಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿ.

ಪ್ರಶ್ನ 2) ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) .....

ಉತ್ತರ ಅನ್ವಯಿತಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿ.

ಆ) .....

ಉತ್ತರ ಅನ್ವಯಿತಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿ.

ಇ) .....

ಉತ್ತರ ಅನ್ವಯಿತಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿ.

ಪ್ರಶ್ನ 3) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ಹಣವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಜಮಾ ಮಾಡಲು ಏಕೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದನು ?

ಉತ್ತರ ಅನ್ವಯಿತಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿ.

.....

ಆ) ಮುದುಕನ ವೇಷ ಧರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದ ಕೆಳ್ಳನು ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದನು ?

ಉತ್ತರ ಅನ್ವಯಿತಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿ.

.....

ಇ) ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳನು ಎದ್ದುವನು ಮಾಡಿದನು ?

ಉತ್ತರ .....
.....

ಈ) ಬೆಳಿಗೆ ಕಳ್ಳನು ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧಾಗಿ ನಿಂತಾಗ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಳ್ಳನಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದನು ?

ಉತ್ತರ .....
.....

ಪ್ರಶ್ನ 4) ಕೆಳಗಿನ ಮಾತುಗಳು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು ?

ಅ) ನಾನು ಇಲ್ಲೋಪಕ್ಕಾದ ಉರಿನವನು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೆ.

.....

ಆ) ನೀವು ನನ್ನ ಹಣವನ್ನು ಕಾವಲು ಮಾಡಿದಕ್ಕಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

.....

ಉಪಕ್ರಮ : ಸಮೀಪದ ಕಿರಾಣ ಅಂಗಡಿಗೆ ಭೇಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟು ದಿನಸಿ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ.

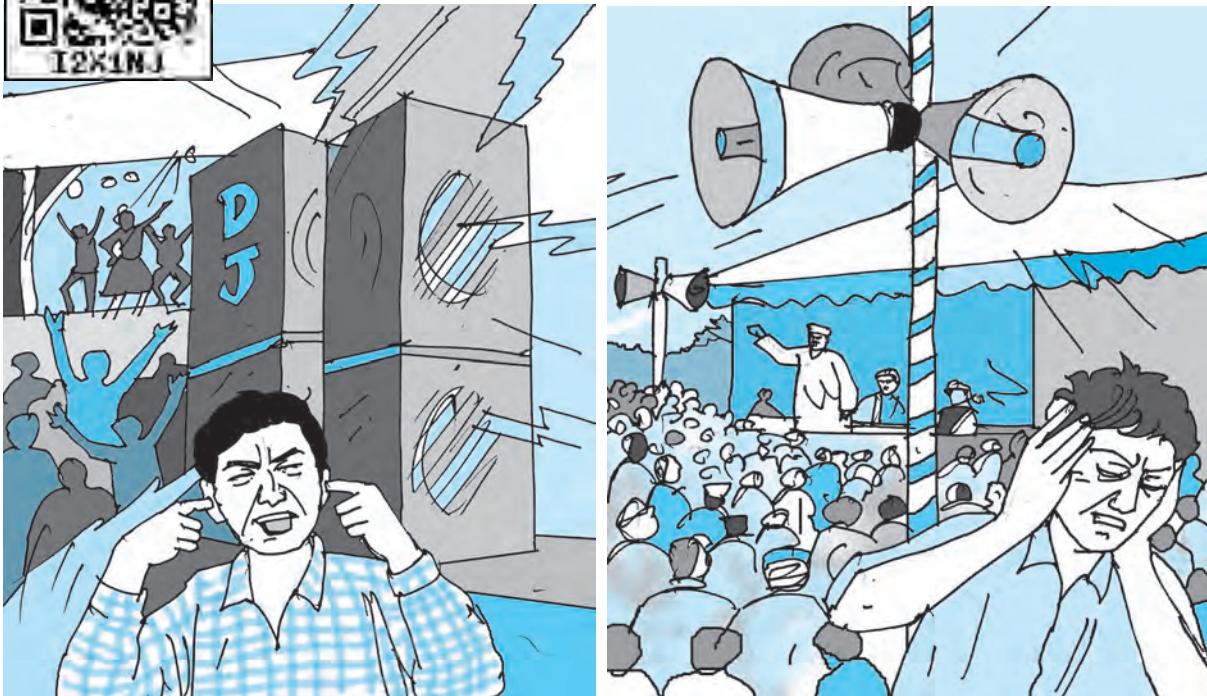

---

5. ಧ್ವನಿ ಪ್ರದೂಷಣೆ

ಅಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಸಡಗರವೇ ಸಡಗರ. ಮತ್ತೊಳ್ಳಿಲ್ಲ ಗಡಬಿಡಿಯಿಂದ ಆಚೆ-ಶಾಚೆ ಒಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮರುದಿನವೇ ಶಾಲೆಯ ವಾಟಿಕೆ ಸೈದ್ಹ ಸಮೀಲನವಿತ್ತು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಸಿದ್ಧತೆಗಳು ವೇಗದಿಂದ ಸಾಗಿದ್ದವು. ಐದನೆಯ ತರಗತಿಯ ಮತ್ತೊಳ್ಳು 'ಆದಿವಾಸಿ ನೃತ್ಯ'ವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ವರ್ಗದ ಸಮೀಕ್ಷೆ 'ಧ್ವನಿವರ್ಧಕ'ದ ಸ್ವರ್ಗ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಐದನೆಯ ತರಗತಿಯ ಗುರುಗಳು ಬಂದರು. ಮತ್ತೊಳ್ಳಿಲ್ಲದೂ ಸುಪ್ರಭಾತ ಗುರುಗಳೇ, ಅಂದರು.

- ಗುರುಗಳು :** ಮತ್ತೊಳೇ ಧ್ವನಿ ಸುರುಳಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಲ್ಲಿಸಿರಿ. ಇಡೀ ಶಾಲೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಗದ್ದಲ ಕೇಳುತ್ತಲಿದೆ. ಎಲ್ಲಿದ್ದಾಗೆ ನಮೀರ ?
- ಸಮೀರ :** ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ ಗುರುಗಳೇ, ನೃತ್ಯಮಾಡುವ ಭರದಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿ ಹೆಚ್ಚಾದುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ.
- ಗುರುಗಳು :** ಇಷ್ಟುಜೋರಿನಿಂದ ಧ್ವನಿ ಸುರುಳಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಅಪಾಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- ವ್ಯಂದಾ :** ಅಂದರೆ, ಇದರಿಂದ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಆಗುತ್ತದೆ ಗುರುಗಳೇ ?
- ಗುರುಗಳು :** ಕಿವಿಗಳ ಒಳಗೆ ತೆಳುವಾದ ಧ್ವನಿ ಪಟಲ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಪಟಲದ ಮೇಲೆ ಇಂತಹ ಧ್ವನಿಯ ತರಗಳು ಅಪ್ಪಳಿಸುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ಪಟಲಗಳ ಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕಿವುದುತನ ಬರುತ್ತದೆ.
- ಮಹಮ್ಮದ :** ಗುರುಗಳೇ, ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ವಾಹನಗಳು ಎಂತಹ ಭಯಂಕರ ಸದ್ಯ ಮಾಡುತ್ತವೆಲ್ಲ !
- ಗುರುಗಳು :** ಮಹಮ್ಮದ, ನೀನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ವಾಹನಗಳು ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಸತತವಾಗಿ ಕರ್ಕೆ ಧ್ವನಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಕಿವಿಗೆ ಅಪಾಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಧ್ವನಿ ಪ್ರದೂಷಣೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

- ವಸಂತ** : ಗುರುಗಳೇ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರೇಡಿಯೋ, ದೂರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಹಚ್ಚಬಾರದು ಅಲ್ಲವೇ ?
- ಗುರುಗಳು** : ವಸಂತ, ನಿನ್ನ ಮಾತು ತುಂಬ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸಬ್ರೀ-ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲೂ ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲೂ ಧ್ವನಿವರ್ಧಕಗಳನ್ನು ಜೊರಾಗಿ ಹಚ್ಚಬಾರದು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕವಿಯ ಧ್ವನಿ ಪಟಲದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮೀರಾ** : ಗುರುಗಳೇ, ಇಂದು ನೀವು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣ ತೆರೆಯಿಸಿದಿರಿ. ಧ್ವನಿ ಪ್ರದೂಷಣೆಯ ಕುರಿತು ನಾವೆಲ್ಲ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತುಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರುತ್ತೇವೆ.
- ಚಾಲ್ನ** : ಗುರುಗಳೇ, ನಮ್ಮ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಮಂದುವರಿಸಬಹುದೇ ?
- ಗುರುಗಳು** : ಸರಿ ಸರಿ, ಮುಂದುವರಿಸಿರಿ.

ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಸಡಗರ - ಉತ್ಸಾಹ ; ಅದಿವಾಸಿ - ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗ ; ಸ್ವರ - ಧ್ವನಿ ; ಸುಪ್ರಭಾತ - ಬೆಳಿಗಿನ ಹೊತ್ತು, ಮುಂಜಾವು

- ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪ್ರದೂಷಣೆ - ..... ; ಪಟಲ - ..... ; ಕಿರುಡ - ..... ; ಕರ್ಕಣ - .....
.....

ಅಭ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ 1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಡಗರವು ಏಕೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತ್ತು ?

ಉತ್ತರ ಉತ್ತರ ಉತ್ತರ

ಆ) ಐದನೆಯ ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ?

ಉತ್ತರ ಉತ್ತರ ಉತ್ತರ

ಇ) ಧ್ವನಿ ಪ್ರದೂಷಣೆಯಿಂದ ಆಗುವ ಹೊಂದರೆಗಳು ಯಾವವು ?

ಉತ್ತರ ಉತ್ತರ ಉತ್ತರ

ಪ್ರಶ್ನೆ 2) ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) .....

ಉತ್ತರ ಉತ್ತರ ಉತ್ತರ

ಅ) .....
ಉತ್ತರ .....

ಪ್ರಶ್ನ 3) ಕಂಸದಲ್ಲಿಯ ಯೋಗ್ಯ ಶಬ್ದವನ್ನು ಆಯ್ದಾಬಿಟ್ಟ ಸಳ್ಳ ತುಂಬಿರಿ.

- 1) ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೆ ಸಡಗರವೇ ಸಡಗರವಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ .....
(ಶಿಕ್ಷಕರ ದಿನಾಚರಣೆ, ಮಕ್ಕಳ ಸೇಧ ಸಮ್ಮೇಲನ, ಮಕ್ಕಳ ದಿನಾಚರಣೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆ)
- 2) ನೃತ್ಯ ಮಾಡುವ ಭರದಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿ ಹೆಚ್ಚಾದ್ದುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮಾತು ಹೇಳಿದವರು .....
(ಮಹಿಳೆ, ವೃಂದಾ, ಸಮೀರ, ಚಾರ್ಲ್ಸ್)
- 3) ಧ್ವನಿ ಸುರುಳಿ ಜೋರಾಗಿದ್ದರೆ ..... ಗೆ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗುವದು.
(ಕಣ್ಣ ಮೂಗು, ಕಿವಿ, ತೆಜ್ಜೆ)

ಪ್ರಶ್ನ 4) “ಪ್ರ”ದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ 5 ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರಿ.

ಉದಾ : ಪ್ರ = ಪ್ರಯತ್ನ
 ಪ್ರ = ...   ಪ್ರ = ...   ಪ್ರ = ...
 ಪ್ರ = ...

ಪ್ರಶ್ನ 5) ಕೆಳಗೆ ಶೊಟ್ಟರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ನೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿರಿ.

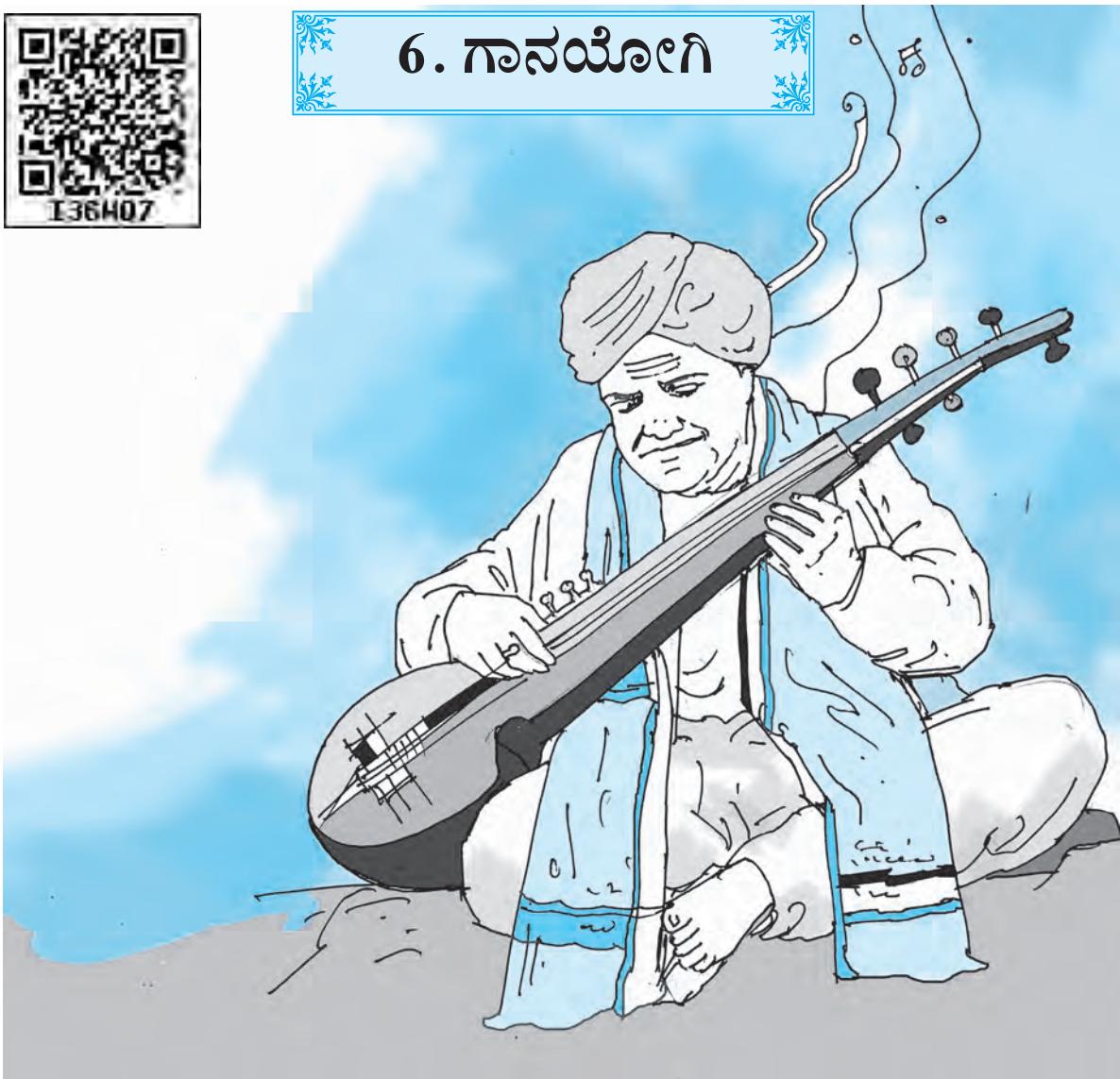
ಉದಾ :	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	_____	ಲಾವಣೆ
	ಕರ್ನಾಟಕ	_____	
	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	_____	
	ಒಡಿಶಾ	_____	
	ಪಂಜಾಬ	_____	

ಉಪಕ್ರಮ : ಧ್ವನಿ ಪ್ರದೂಷಣೆಯ ಕುರಿತು ನಾಲ್ಕು ಸಾಲು ಬರೆಯಿರಿ.

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

6. ಗಾನಯೋಗಿ

ಶ್ರೀ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಗಳು ಗಾನಯೋಗಿಗಳೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದವರು. ಗವಾಯಿ ಎಂದರೆ ಗಾಯನದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತ ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಾನಗಲ್ಲ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾಡತೆಟ್ಟಿ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಗುರುಪಾದಯ್ಯ - ನೀಲಮ್ಮೆ ಎಂಬ ದಂಪತಿಗಳಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಹಿರಿಯವನ ಹೆಸರು ಗುರುಬಸಯ್ಯ. ಕರಿಯವನ ಹೆಸರು ಗದಿಗಯ್ಯ. ಇಬ್ಬರೂ ಹುಟ್ಟು ಕುರುಡರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಂಡೆ-ತಾಯಿಗಳು ಮವ್ಮುಲ ಮರುಗಿದರು.

ಆ ಎಳೆಯರ ಕಂತ ಬಲು ಮಧುರವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಸೋಗಸಾದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾರಾದರೂ ಹಾಡಿದರೆ, ಆ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಶೂಡಲೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ಹಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಮದ್ದಳೆ ನುಡಿಸುವುದನ್ನೂ ಕೆಲಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಗುರುಪಾದಯ್ಯನವರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಾನಗಲ್ಲಿನ ಮಲಕ್ಕೆ ಕರೆದಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಕುಮಾರ ಸಾಮಿಗಳು ಇವರ ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳಿ ಮೆಚ್ಚಿದರು. ಗುರುಪಾದಯ್ಯ, ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನನಗೊಪ್ಪಿಸಿ ಬಿಡು, ಎಂದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಗುರುಪಾದಯ್ಯನು ಒಪ್ಪಿದನು.

ಹಾನಗಲ್ಲ ಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಒಬ್ಬ ಸಂಗೀತಗಾರನ ಮತ್ತಕ್ಕೆ ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡರು. ಈ ಮತ್ತೊಂದೇ ಸಂಗೀತಪಾಠ ಹೇಳಿಸತೋಡಿದರು. ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುಬಸಯ್ಯನು ಆಕಾಲ ಮರಣಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದನು. ಅಣ್ಣನ ಅಗಲುವಿಕೆಯಿಂದ ಗದಿಗಯ್ಯನಿಗೆ ತುಂಬ ದುಃಖವಾಯಿತು.

ಗದಿಗಯ್ಯನು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವನಾದನು. ಅವನನ್ನು ಸಂಗೀತದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಣಕಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಗದಿಗಯ್ಯನು ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತಯನ್ನು ಪಡೆದನು. ಜನಮೇಚ್ಚುಗೆಯನ್ನೂ ಗಳಿಸಿದನು.

ಅನಂತರ ಅವನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಮಿರಜಗೆ ಹೋದನು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದನು.

ಾಯನದ ಜೊತೆಗೆ ಅವನಿಗೆ ಕರಗತವಾದ ವಾದ್ಯಗಳು ಹಲವಾರು. ಹಾರ್ಡೋವಿಯಂ, ಪಿಟೀಲು, ಸಾರಂಗ ದಿಲ್‌ರುಬಾ, ಕೊಳಲು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಅವನು ಸರಾಗವಾಗಿ ನುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ತಬಲಾದ ಮೇಲೆ ಅವನ ಬೆರಳುಗಳು ಸಲೀಸಾಗಿ ಆಡುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಜನರು ಬೆರಗಾಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಬಾಗಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಅವನ ಸಂಗೀತ ಸಭೆಯನ್ನು ಏರ್ಜಿಸಿದ್ದರು. ಜನರು ಅವನ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಬಂತಹ ಕೊಂಡಾಡಿದರು. ಪಂಚಾಕ್ಷರ ಗವಾಯಿ ಎಂದು ಬಿರುದು ಕೊಟ್ಟ ಗೌರವಿಸಿದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಗದಿಗಯ್ಯ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದರು.

ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಗಳು ಒಂದು ಸಂಗೀತ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲು-ಕೇಳು, ಬಡವ-ಬಲ್ಲಿದ ಎಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರವೇಶವಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುಪ್ರಾಶ್ನೆವಿತ್ತು.

ಗವಾಯಿಗಳು ಸಂಗೀತದ ಜೊತೆಗೆ ಕೀರ್ತನೆ ಕಲೆಯನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ವಾತಃ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹಲವು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು. ಅದರಿಂದ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ಕುರುಡ ಮತ್ತೆ ಎಳ್ಳಿಗಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದರು.

ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಗಳ ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅವರನ್ನು ಸನ್ಯಾಸಿಸಿದವು. ಅವರಿಗೆ ಸಂಗೀತ ರತ್ನ, ಸಂಗೀತ ಸಾಮ್ರಾಟ, ಲಲಿತಕಲಾ ಪಿತಾಮಹ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದುಗಳು ಲಭಿಸಿದವು. ಮಣ್ಣಕುರುಡರಾದ ಅವರು ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಕಣಾಗಿ ಬಾಳಿದರು.

ಅವರು ತೀರಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಗದಗಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಮಾಧಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು. ಜನರು ಪ್ರತಿವರುಷ ಅವರ ಪುಣ್ಯತಿಧಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ದೇಶದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂಗೀತಗಾರರು ಬಂದು ಸಂಗೀತ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಪರಿಣತ - ನಿಪುಣ ; ಮಧುರ - ಇಂಡಾದ ; ಮದ್ದಳೆ - ಮೃದಂಗ, ಮವ್ವುಲ - ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥ ;
ಕರಗತ - ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದ ; ಅಂಥ - ಕುರುಡ

- ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮುದುಚಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.
ದಂಪತಿ - ..... ; ಗಾನ - ..... ; ವಿನಿಯೋಗ - ..... ;
ಸಲೀಸು - ..... ; ಪ್ರಾಶ್ನೆ - ..... ; ಪ್ರಣಾತಿಧಿ - .....

ಅಭ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ 1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ಗದಿಗಯ್ಯನವರ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ಏಕೆ ದುಃಖಿತರಾದರು ?

ಉತ್ತರ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಜೀವನ ಅನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗಿ ಹಾನಿಕಾರಕವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಆ) ಗುರುಪಾದಯ್ಯ ಮತ್ತು ಗಾನಯೋಗಿಗಳ ಬಾಲ್ಯದ ಸಂಗೀತ ಕಲೆ ಹೇಗೆತ್ತು ?

ಉತ್ತರ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಜೀವನ ಅನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗಿ ಹಾನಿಕಾರಕವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಇ) ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿ ಎಂಬ ಬಿರುದು ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಉತ್ತರ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಜೀವನ ಅನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗಿ ಹಾನಿಕಾರಕವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2) ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) .....

ಉತ್ತರ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಜೀವನ ಅನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗಿ ಹಾನಿಕಾರಕವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಆ) .....

ಉತ್ತರ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಜೀವನ ಅನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗಿ ಹಾನಿಕಾರಕವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 3) ಚೊಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾದುದನ್ನು ಅಯ್ದು ಬಿಟ್ಟು ತುಂಬಿರಿ.

1) ಗದಿಗಯ್ಯನವರು ಮಟ್ಟಿಡಿ ಜಿಲ್ಲೆ .....

(ಗದಗ, ಹಾವೇರಿ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾಂವ)

2) ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ ಕಲಿಯಲು ಹೋದ ಸ್ಥಳ .....

(ಮಿರಜ, ಹಾನಗಲ, ಶಿಗ್ಗಾಂವ, ಬಾಗಲಕೋಟಿ)

3) ಗದಿಗಯ್ಯನವರಿಗೆ ದುಃಖ ತಂದ ಸಂಗತಿ .....

(ತಂದೆಯ ಮರಣ, ಅಣ್ಣನ ಮರಣ, ತಾಯಿಯ ಮರಣ, ಗೆಳೆಯನ ಮರಣ)

ಪ್ರಶ್ನೆ 4) ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

- 1) ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಗಳು ಒಂದು ಸಂಗೀತ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.
- 2) ಹುಟ್ಟುಕುರುಡರಾದ ಅವರು ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಕಣಾಗ್ಗಿ ಬಾಳಿದರು.
- 3) ಶ್ರೀ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಗಳು ಗಾನಯೋಗಿಗಳೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದರು.
- 4) ಗುರುಪಾದಯ್ಯ, ಮಹಾನ್ನಾನನಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಡು.

ಉಪಕ್ರಮ : ಅಂಧಜನರ ಜೀವನ ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

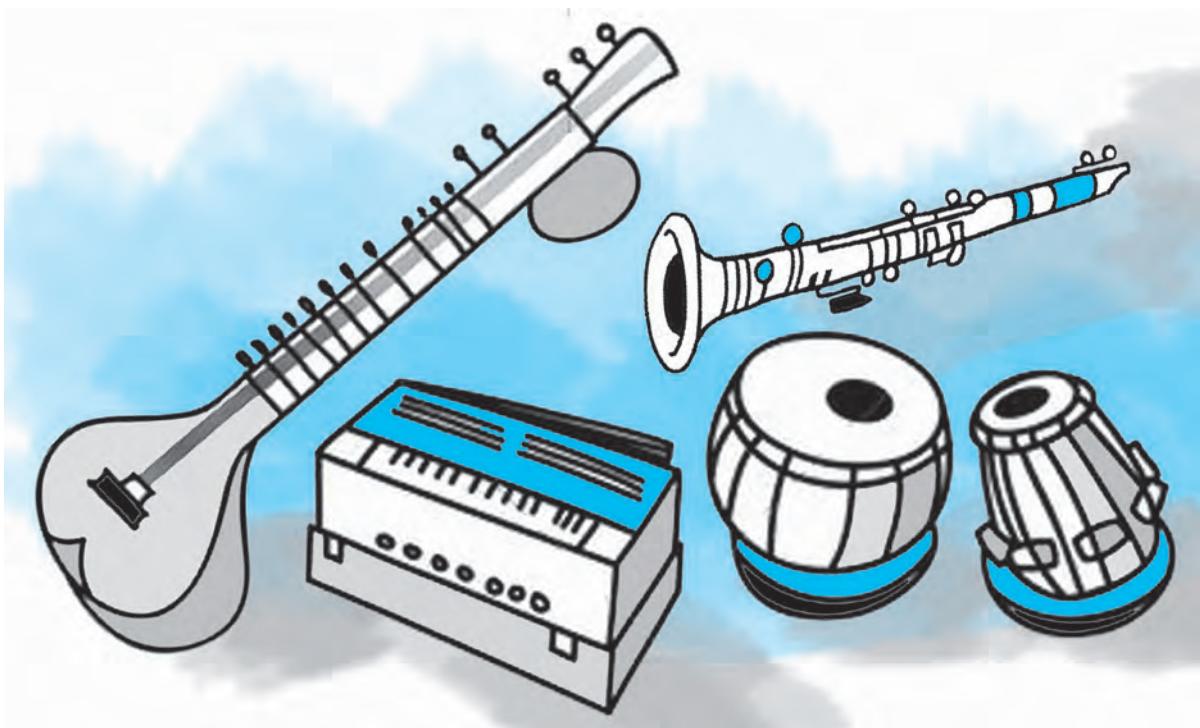
.....

.....

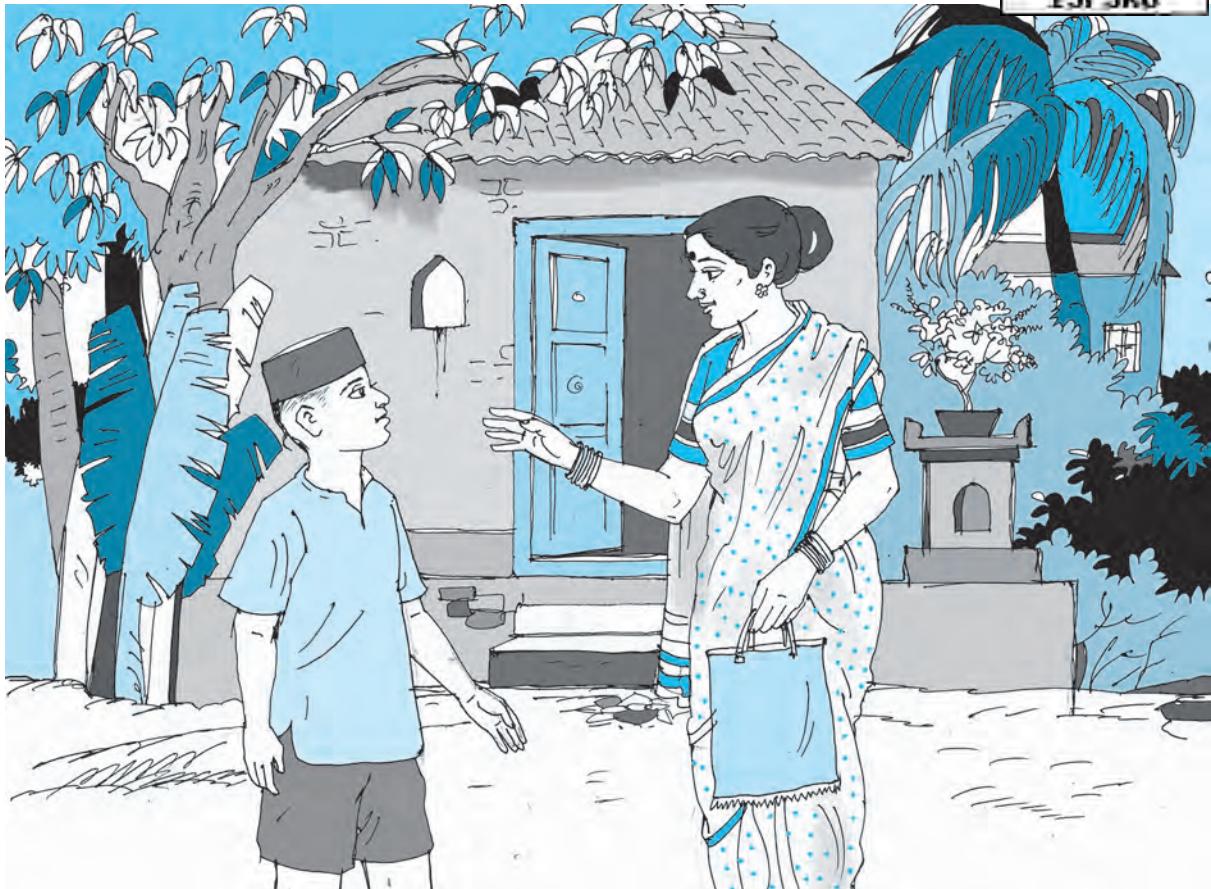
.....

.....

.....

7. ಶ್ಯಾಮನ ತಾಯಿ

“ಯಶೋದಕ್ಕಾ, ಶ್ಯಾಮನು ಇಂದು ಈಜಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆಯೇ ? ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ಆತ ? ” ಎಂದನು ಬನ್ಯಾ.

“ಶ್ಯಾಮಾ, ಶ್ಯಾಮಾ, ಎಲ್ಲಿರುವೆಯೋ, ” ಎಂದು ತಾಯಿ ನನ್ನನ್ನು ಶೋಗಿದಳು.

ನಾನು ಭಕ್ತಿದ ಕಣಜದ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದೆ. ಗಳೆಯರು ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಎಳೆಯ ಹತ್ತಿದರು. ಅಮೃ ಬಂದು ಎರಡೇಟು ಬಿಗಿದಳು.

“ಅಮೃ ಹೊಡೆಯಬೇಡಾ, ಬೇಡಾ” ಎಂದು ನಾನು ಚೀರಾಡತೊಡಗಿದೆ.

“ಪಳು, ನಡೆ ಇವರ ಜೊತೆಗೆ ಮೂರಿಾರ್, ಅಡಗಿಕೊಂಡು ಕೂಡಲು ನಿನಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಎಂದಳು ತಾಯಿ. ಬನ್ಯಾ ಮತ್ತು ಬಾಳು ನನ್ನನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬಾವಿಯ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ದರು.

ನಾನೊಮೈ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಹಣಾಕೆ ನೋಡಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಹಿಂದೆ ಸರಿದೆ.

“ಅಂಜುಬುರುಕ ಶ್ಯಾಮ ! ತಡೆ, ವೇಣು .... ಮೊದಲು ನೀನು ಹಾರು. ಅಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಧೈಯರ್ ಬರಬಹುದು,” ಎಂದು ವೇಣುವಿನ ಅಣ್ಣಾಹೇಳಿದನು.

ವೇಣು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಗಿದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಸಹ ಯಾರೋ ಹಿಂದಿನಿಂದ ನೂಕಿಟ್ಟರು.

ಬಾಳು ಕೊಡ ನೀರಿಗಿಂದನು. ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕೆಳಗೆ ಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಈಚು ಕಲಿಸಹತ್ತಿದನು. ನಾನು ಈಚುಗಾಯಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಅದು ಇದ್ದುದರಿಂದ ಮುಳುಗುವ ಭಯವಿರಲಿಲ್ಲ ನಾನು ಮೈಚೆಳಿ ಬಿಟ್ಟು ಈಚಲು ಅರಂಭಿಸಿದೆ. ನಂತರ ನಾವೆಲ್ಲ ಮನೆಗೆ ಬಂದವು.

ಅಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತುಸು ಮುನಿದುಕೊಂಡೇ ಇದ್ದೆ ತಾಯಿ ಉಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು. “ ಆ ಮೋಸರಿನ ಕುಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತುಸು ಮೋಸರಿದೆ. ನಿನಗೆ ಮೋಸರು ಎಂದರೆ ಹಿತ್ತಿ ಅಲ್ಲವೇ ? ತಿಂದು ಬಿಡು, ” ಎಂದಳು ತಾಯಿ.

“ನನಗೇನು ನಿನ್ನ ಮೋಸರು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಬೇಳಿಗ್ಗೆ ಏಟಿನ ಮೇಲೆ ಏಟು ಹಾಕಿದೆ. ಈಗ ಮೋಸರು ಕೊಡುತ್ತಾಳಂತೆ, ” ಎಂದು ನಾನು ಅಳುತ್ತ ಹೇಳಿದೆ.

ತಾಯಿಯ ಕಣ್ಣಗಳು ತುಂಬಿ ಬಂದವು. ಅಧ್ಯ ಉಟ ಮಾಡಿ ಎದ್ದು ಬಂದಳು. ತಾನು ಹೊಡೆದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹಿತ್ತಿಯಿಂದ ಮೈಯನ್ನು ಸವರಿದಳು.

ಅವಳ ಕಂತ ತುಂಬಿ ಬಂದಿತು. “ಶ್ಯಾಮಾ, ಜಗತ್ತು ನಿನಗೆ ಪ್ರಕ್ಕನೆಂದು ಏಕೆ ಕರೆಯಬೇಕು ? ಯಾರಾದರೂ ‘ನಿನ್ನ ತಾಯಿಗೆ, ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ಹೇಡಿಗಳು’ ಎಂದು ಕರೆದರೆ ನೀನು ಸಹಿಸುವೆಯಾ ? ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಅಪಮಾನವನ್ನು ನಾನು ಎಂದಿಗೂ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಪಮಾನವನ್ನೂ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅಂದರೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ನಿಜವಾದ ತಾಯಿ, ಸಿಟ್ಟಾಗಬೇಡ ಮನು. ಗಟ್ಟಿಗನಾಗಿ ಬಾಳು, ” ಎಂದಳು.

ಮಕ್ಕಳು ಶೂರರೂ, ಧೀರರೂ ಆಗಿರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ತಾಯಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು.

- ಸಾನೇ ಗುರೂಜಿ

ತಬ್ಬಗಳ ಅಧ್ಯ :

ಕಣಜ - ಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಸ್ಥಳ ; ಹಣಕೆ ಹಾಕು - ಇಣಕೆ ನೋಡು ; ಹೇಡಿ - ಅಂಜುಬುರುಕ ; ಮೈಚೆಳಿಬಿಡು - ಹೆದರಿಕೆ ಬಿಡು ; ಮುನಿಸು - ಸಿಟ್ಟಾಗೊಳ್ಳು.

- ತಬ್ಬಕೋಣದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ತಬ್ಬಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅಧ್ಯವನ್ನು ಮುದುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.
ನೂಕು - ..... ; ಈಚುಗಾಯಿ - ..... ; ಕುಡಿಕೆ - ..... ;

ಅಭ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ 1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

A) ಶ್ಯಾಮನು ಅಡಗಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದನು ?

ಉತ್ತರ ರ ..... .

A) ಶ್ಯಾಮನಿಗೆ ಯಾರು ಈಚು ಕಲಿಸಿದರು?

ಉತ್ತರ ರ ..... .

A) ಶ್ಯಾಮನಿಗೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವ ಭಯ ಏಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ?

ಉತ್ತರ ರ ..... .

ಈ) ಶ್ವಾಸನ ತಾಯಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು ?

ಉತ್ತರ ಅ) .....

ಪ್ರಶ್ನೆ 2) ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) .....

ಉತ್ತರ ಅ) .....

ಅ) .....

ಉತ್ತರ ಇ) .....

ಉತ್ತರ ಇ) .....

ಪ್ರಶ್ನೆ 3) ಕೆಳಗಿನ ಪರಿಚೇಷ್ಟದಲ್ಲಿಯ ಸರ್ವಾನಾಮಗಳನ್ನು ಅಯ್ದು ಬರೆಯಿರಿ.

ಬಾಳು ಕೊಡ ನೀರಿಗಿಳಿದನು. ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕೆಳಗೆ ಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಈಜು ಕಲಿಸ ಹತ್ತಿದನು. ನಾನು ಈಜುಗಾಯಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅದು ಇದ್ದುದರಿಂದ ಮುಖುಗುವ ಭಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮೈಚೆಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಈಜಲು ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ನಂತರ ನಾವೆಲ್ಲ ಮನೆಗೆ ಬಂದವು.

.....
.....
.....
.....

ಪ್ರಶ್ನೆ 4) ಕೆಳಗಿನ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಅಕ್ಷರ ಸಮಾಹದಿಂದ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಾಶಭಿಂಬಿ ರಚಿಸಿರಿ.

ನಮಾಅಪ

ಜಣಕ

ರುಮೋಸ

ಕೆನಾಚಿ

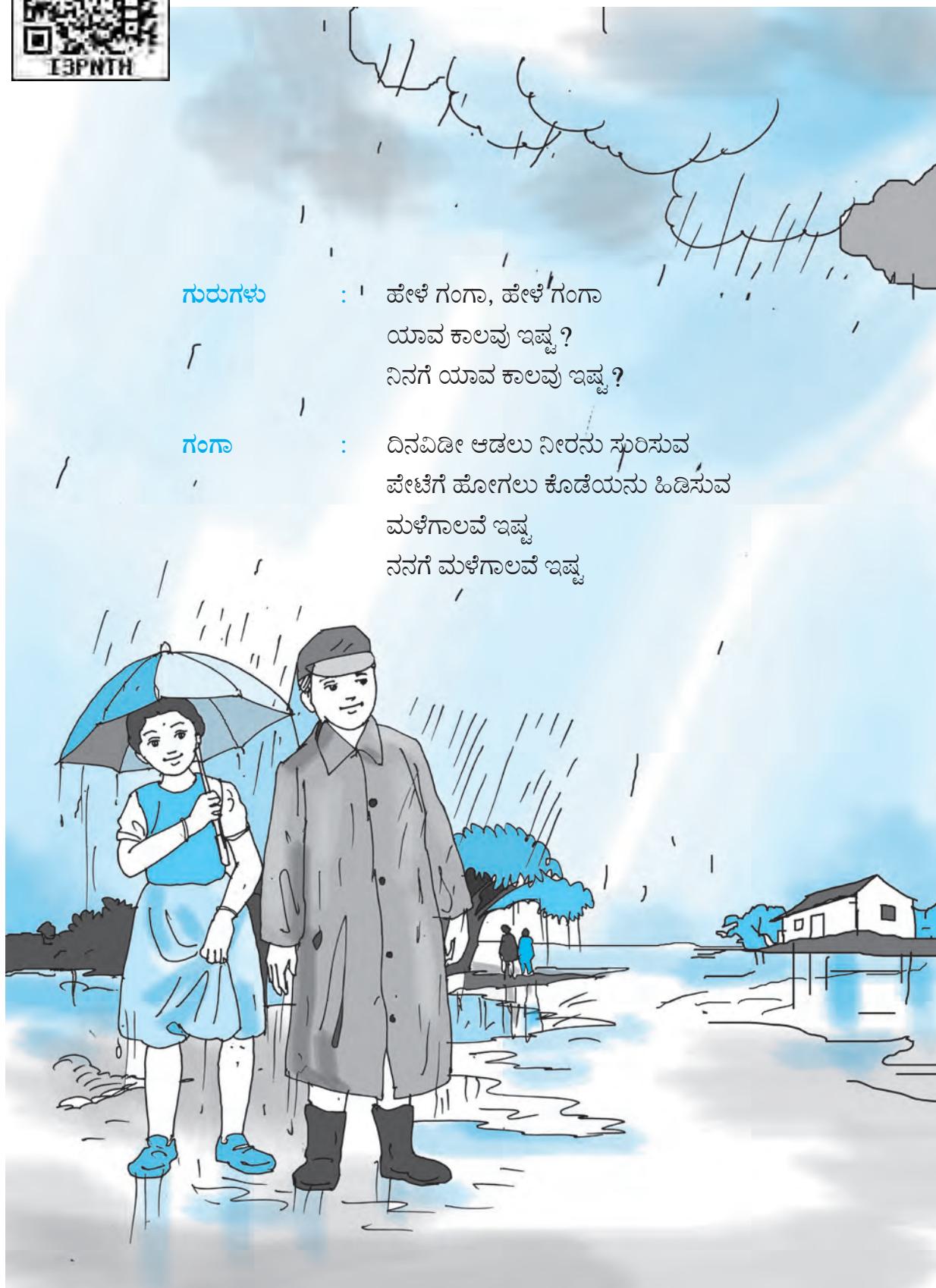
ಪ್ರಶ್ನೆ 5) ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿಯೋಗ್ಯ ವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾಣಾಶಭಿಂಬಿ ಎಂದು ಅಳುತ್ತ ಹೇಳಿದೆ.

ನನಗೇನು ಮೊಸರು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಏಟಿನ ಮೇಲೆ ಏಟು ಹಾಕಿದೆ. ಈಗ ಮೊಸರು ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ ಎಂದು ಅಳುತ್ತ ಹೇಳಿದೆ.

ಉಪಕ್ರಮ : ನಿಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಐದಾರು ಸಾಲು ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಯಾವುದು ಇಷ್ಟು

ಗುರುಗಳು : ಹೇಳಿ ಗಂಗಾ, ಹೇಳಿ ಗಂಗಾ
ಯಾವ ಕಾಲವು ಇಷ್ಟು?
ನನಗೆ ಯಾವ ಕಾಲವು ಇಷ್ಟು?

ಗಂಗಾ : ದಿನವಿಡೀ ಆಡಲು ನೀರನು ಸುರಿಸುವ
ಪೇಟಿಗೆ ಹೋಗಲು ಕೊಡೆಯನು ಹಿಡಿಸುವ
ಮಳೆಗಾಲವೆ ಇಷ್ಟು
ನನಗೆ ಮಳೆಗಾಲವೆ ಇಷ್ಟು

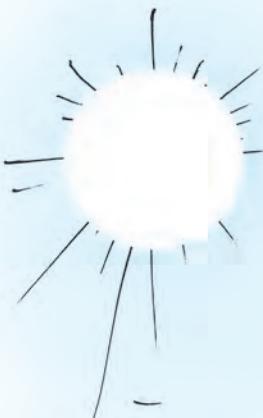
ಗುರುಗಳು : ಹೇಳಿ ತುಂಗಾ, ಹೇಳಿ ತುಂಗಾ
ಯಾವ ಕಾಲವು ಇಷ್ಟು ?
ನಿನಗೆ ಯಾವ ಕಾಲವು ಇಷ್ಟು ?

ತುಂಗಾ : ಬೆಳ್ಳನೆ ಬಟ್ಟೆಯ ಶೊಡಿಸಲು ಬರುವ
ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿಯ ತಿನ್ನಲು ಬರುವ
ಚೋಗಾಲವೆ ಇಷ್ಟು
ನನಗೆ ಚೋಗಾಲವೆ ಇಷ್ಟು

ಗುರುಗಳು : ಹೇಳಿ ರಂಗಾ ಹೇಳಿ ರಂಗಾ
ಯಾವ ಕಾಲವು ಇಷ್ಟು ?
ನಿನಗೆ ಯಾವ ಕಾಲವು ಇಷ್ಟು ?

ರಂಗಾ : ನೇರಲ, ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣನು ಕೊಡುವ
ಆಟಕೆ ನಮಗೆ ಬಿಡುವನು ತರುವ
ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲವೆ ಇಷ್ಟು
ನನಗೆ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲವೆ ಇಷ್ಟು

ಮಕ್ಕಳು :

ಗುರುಗಳು :

ಹೇಳಿರಿ ಗುರುಗಳೇ, ಹೇಳಿರಿ ಗುರುಗಳೇ
ಯಾವ ಕಾಲವು ಇಷ್ಟು ?
ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಕಾಲವು ಇಷ್ಟು ?
ಆಟಕೆ ಉಟಕೆ ನೀರನು ಹೊಡುವ
ಬೆಂಕ್ಷನೆ ಉಡುಗೆ ತೊಡಿಸಲು ಬರುವ
ತಿನ್ನಲು ಸವಿ ಸವಿ ಹಣ್ಣನು ತರುವ
ಮೂರು ಕಾಲಗಳಿಷ್ಟು
ನನಗೆ ಮೂರು ಕಾಲಗಳಿಷ್ಟು

ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಇಷ್ಟು - ಪ್ರೀಯವಾದ ;   ಪೇಟೆ - ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ;   ಬೆಳ್ಳಸಿ - ರಸ ತುಂಬಿದ ಕಾಳು, ಎಳೆಯ ಕಾಳು.

- ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮುದುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.
ಸುರಿಸು - ..... ;   ಹೊಡೆ - ..... ;   ಸವಿ - .....

ಅಭ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ 1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಆ) ಕೊಡೆಯು ಯಾವ ಕಾಲವನ್ನು ನೇನು ಸುತ್ತುದೆ?

ಉತ್ತರ .....
.....

ಇ) ಬೆಳಿಗೆ ಸಿಗುವ ಕಾಲ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ .....
.....

ಈ) ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಹಣ್ಣುಗಳಾವವು?

ಉತ್ತರ .....
.....

ಈ) ಗುರುಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಕಾಲಗಳು ಯಾವುವು?

ಉತ್ತರ .....
.....

ಪ್ರಶ್ನೆ 2) ಬರುವ - ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಮುಖ್ಯ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 3) ಮುಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿನಿಮಗೆ ಒಂದ ಸವಿ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

.....
.....
.....
.....
.....

ಪ್ರಶ್ನೆ 4) ಕೆಳಗಿನ ಜಾಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ಪೂರಣಗೊಳಿಸಿರಿ.

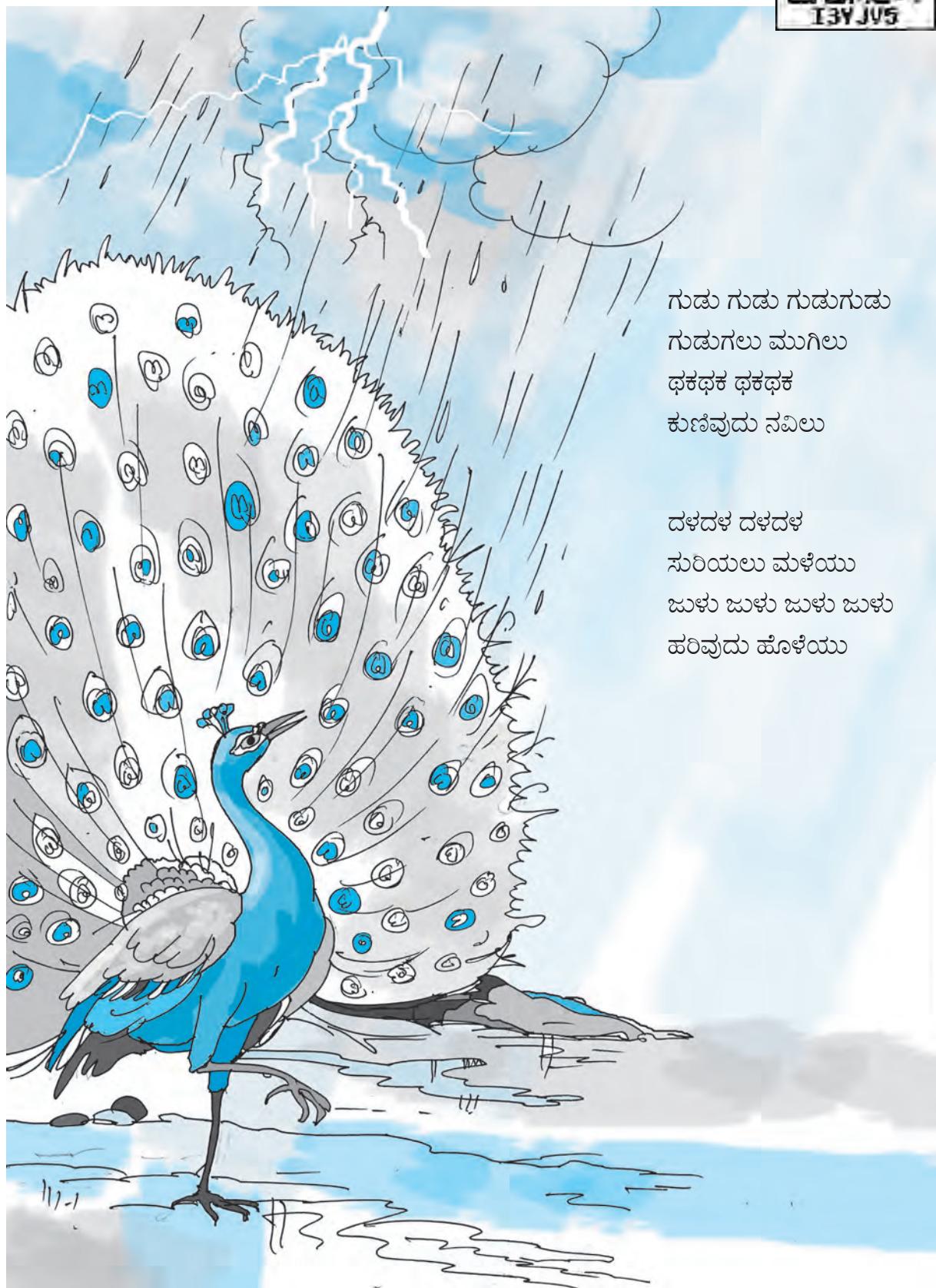
ಮುಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಧರಿಸುವ
ಉಡುಪುಗಳು

ಚೋಗಾಲದಲ್ಲಿ ಧರಿಸುವ
ಉಡುಪುಗಳು

ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಧರಿಸುವ ಉಡುಪುಗಳು

ಉಪಕ್ರಮ: ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರಳುವ ಹೊವುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

2. ಇಳಿಗೆ ಬಂತು ಮಳೆ

ಸುಡು ಸುಡು ಸುಡುಸುಡು
ಸುಡುಗಲು ಮುಗಿಲು
ಧಕ್ಕಧಕ್ಕ ಧಕ್ಕಧಕ್ಕ
ಕುಣಿವುದು ನವಿಲು

ದಳದಳ ದಳದಳ
ಸುರಿಯಲು ಮಳೆಯು
ಜುಳು ಜುಳು ಜುಳು ಜುಳು
ಹರಿವುದು ಹೊಳೆಯು

ಚೆಳೆಚೆಳೆ ಚೆಳೆಚೆಳೆ
ಬೀಳೆಲು ಬಿಸಿಲು
ಫ್ಲೆಫ್ಲೆ ಫ್ಲೆಫ್ಲೆ
ಹೊಳೆವೆದು ಫೆಸಲು

ಸುಳುಸುಳು ಸುಳುಸುಳು
ಸೂನೆಲು ಗಾಳಿ
ಬಿರಿದಾ ಕುಸುಮಕೆ
ದುಂಬಿಯ ದಾಳಿ

ಬಾನಲಿ ಮೂಡಲು
ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲು
ಚೆಣ್ಣಿರ ಲೋಕದಿ
ಹರಡಿತೆ ಗುಲ್ಲು

ತೋಳೆಯಿತು ಒಡನೆ
ಉಂಟಿನ ಕೊಳೆಯು
ಹೆಚ್ಚಿತು ಆಗಲೆ
ಭೂಮಿಯ ಕಳೆಯು

- ಪ. ಗು. ಸಿದ್ದಾಪ್ರರ

ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಒಡನೆ - ತಕ್ಕಣ ; ಕಳೆ - ಕಾಂತಿ ; ಇಳೆ - ಭೂಮಿ.

- ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಕುಸುಮ - ..... ; ಫೆಸಲು - ..... ; ದಾಳಿ - .....

ಅಭ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ 1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ನವಿಲು ಹೇಗೆ ಕುಣೆಯುವುದು ?

ಉತ್ತರ ದಾಳಿ - .....

ಅ) ಗುಡುಗುಡು ಎಂದು ಯಾವುದು ಗುಡುಗುವುದು ?

ಉತ್ತರ : .....

ಇ) ಭೋಮಿಯ ಕಳೆಯು ಯಾವಾಗ ಹೆಚ್ಚುವುದು ?

ಉತ್ತರ : .....

ಈ) ದುಂಬಿಯು ಯಾರಿಗೆ ದಾಳಿ ಇಡುವುದು ?

ಉತ್ತರ : .....

ಪ್ರಶ್ನೆ 2) “ಅ” ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ವದಗಳನ್ನು “ಬ್” ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ವದಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರ.

“ಅ” ಪಟ್ಟಿ

1) ಫಸಲು

2) ಹೊಕೆಯು

3) ಬಿಸಿಲು

4) ಗಾಳಿ

“ಬ್” ಪಟ್ಟಿ

ಅ) ಸುಳುಸುಳು

ಆ) ಚೆಳಚೆಳ

ಇ) ಫಳಫಳ

ಈ) ಜುಳಜುಳು

ಪ್ರಶ್ನೆ 3) ಹೊಳೆ ತಬ್ಬದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಥವಾ ಗಳನ್ನು ಬರೆದು, ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿರ.

.....
.....

ಪ್ರಶ್ನೆ 4) ಅಂತ್ಯಪ್ರಾಸದ ಜೋಡಿಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಕವಿತೆಯಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರ.

ಉದಾ : ಮುಗಿಲು - ನವಿಲು

ಉಪಕ್ರಮ : ಮಳೆಗಾಲದ ವೈಭವವನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿ 8-10 ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರ.

ನವಿಲಿನ ನರ್ತನ ಆನಂದದ ಕ್ಷಣಾ

3. ಕಾಡು

ಬನ್ನಿರಿ ಭಾಲರೆ
ಕಾಡನು ಬೆಳೆಸಿ
ನಾಡನು ಉಳಿಸೋಣ

ಬಂಜರು ಭೂಮಿಗೆ
ಹಸಿರಿನ ಹಷ್ಟಡ
ಹೊದ್ದಿ ನಲೀಯೋಣ
ಸಸಿಗಳ ನೆಟ್ಟು
ನೀರನು ಎರೆದು
ಮರಗಳ ಬೆಳೆಸೋಣ

ಮರದಡಿ ಕುಳಿತು
ನೆರಳನು ಪಡೆದು
ಮನವನು ತಣಸೋಣ
ಮರದಡಿ ಉದುರುವ
ಹಣ್ಣನು ಆಯ್ದು
ಮುದದಲಿ ಸವಿಯೋಣ

ಮೋಡವ ತಡೆದು
ಮಳೆಯನು ಸುರಿಸುವ
ಕಾಡಿಗೆ ನಮಿಸೋಣ

ಹಸಿರನು ಕಾಣುತ್ತ
ದಣೆದಿಹ ಕಣ್ಣಿಗೆ
ತಂಪನು ಪಡೆಯೋಣ

ಕಾಡಿನ ಕೃಪೆಯ
ಎಲ್ಲಿಡೆ ಸಾರುತ್ತ
ನಾಡನು ಬೆಳೆಸೋಣ

ಕಾಡಿದ್ದರೆ ನಾಡು
ಎನ್ನುವ ಮಂತ್ರವ
ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಸೋಣ

- ಬಿ. ತಿಪ್ಪೇರುದ್ದಪ್ಪ

ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಬಂಜರು - ಏನೂ ಬೆಳೆಯದ ಭೂಮಿ ; ಹಚ್ಚಡ - ಹೊದಿಕೆ ; ಮುದ - ಸಂಶೋಷ ;

- ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ತಣೆಸು - ..... ; ಕೃಪೆ - ..... ; ಪರಿಸು - .....

ಅಭಾಷ

ಪ್ರಶ್ನೆ 1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ನಾಡನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ?

ಉತ್ತರ ದಾಖಲೆ : .....

ಆ) ಮರಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ?

ಉತ್ತರ ದಾಖಲೆ : .....

ಇ) ಕಾಡಿಗೆ ಏಕೆ ನಮಿಸಬೇಕು ?

ಉತ್ತರ ದಾಖಲೆ : .....

ಈ) ನಾವು ಯಾವ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಪರಿಸರೇಕು ?

ಉತ್ತರ .....
.....

ಪ್ರಶ್ನೆ 2) ಕವಿತೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) .....
.....

ಉತ್ತರ .....
.....

ಆ) .....
.....

ಉತ್ತರ .....
.....

ಪ್ರಶ್ನೆ 3) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ಮರಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಏನೇನು ದೊರೆಯುವವು ?

ಉತ್ತರ .....
.....

ಆ) ನಿಮಗೆ ಪರಿಚಯವಿರುವ ಐದು ಮರಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ .....
.....

ಪ್ರಶ್ನೆ 4) ಕವಿತೆಯ ಕೆಳಗಿನ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರಿ.

ಒಂಜರು ಭೂಮಿಗೆ

.....

.....ನಲಿಯೋಣ.

ಉಪಕ್ರಮ : ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರದ ಗಡ-ಮರಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿರಿ.

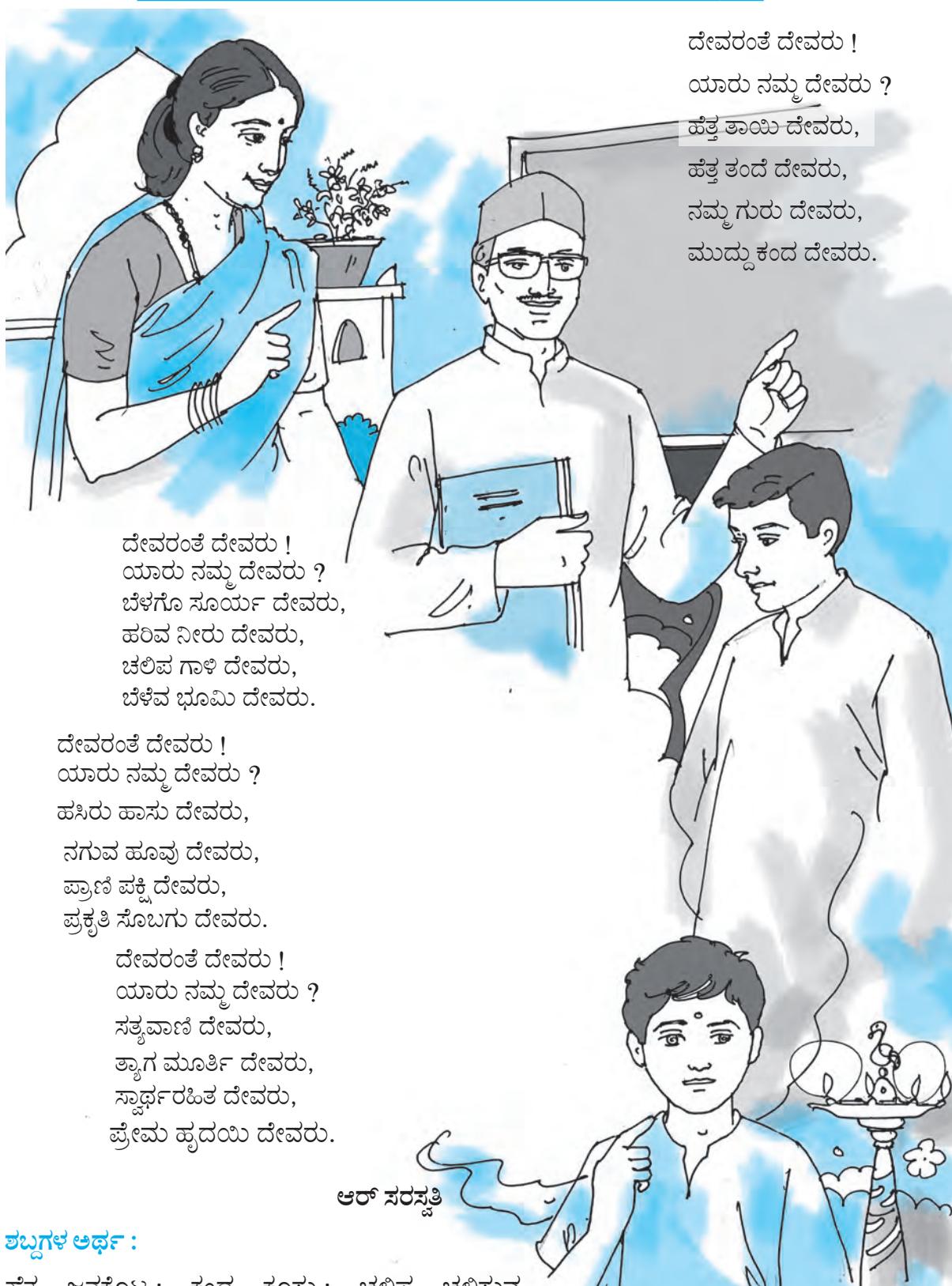

---

4. ಯಾರು ನಮ್ಮದೇವರು ?

ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಹೆತ್ತೆ - ಜನ್ಮಕೊಟ್ಟ ; ಕಂದ - ಕೊನು ; ಚಲಿಪ - ಚಲಿಸುವ

- ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮುದುಚಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪ್ರಕೃತಿ- ..... ; ಸೇಬಗು - ..... ; ವಾಣಿ - .....

ಅಭ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶ್ನ 1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರ.

ಆ) ಯಾವ ವಾಣಿಗೆ ದೇವರು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ?

ಉತ್ತರ
.....

ಆ) ಸೊಬಗನ್ನು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ?

ಉತ್ತರ
.....

ಇ) ದೇವರು ಎಂಧ ಹ್ಯಾದಯಿ ?

ಉತ್ತರ
.....

ಪ್ರಶ್ನ 2) ಕವಿತೆಯ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಿರಿ.

ದೇವರಂತೆ ದೇವರು !

.....

.....

.....

.....

..... ಕಂದ ದೇವರು.

ಪ್ರಶ್ನ 3) ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ನಗು X ..... ; ಸತ್ಯ X ..... ; ಸ್ವಾಧ್ಯಾ ಖ ..... ;

ಪ್ರಶ್ನ 4) ‘ಅ’ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ‘ಬ’ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

‘ಅ’ ಪಟ್ಟಿ

1) ಹಸಿರು	☐	(ಅ) ಸೂರ್ಯ
2) ಜಲಿಸುವ	☐	(ಆ) ನೀರು
3) ಹರಿವ	☐	(ಇ) ಹಾಸು
4) ನಗುವ	☐	(ಇ) ವಾಣಿ
5) ಬೆಳೆವ	☐	(ಉ) ಗಾಳಿ
6) ಬೆಳಗೊ	☐	(ಉ) ಹೊವೆ
7) ಸತ್ಯ	☐	(ಎ) ಭೂಮಿ

‘ಬ’ ಪಟ್ಟಿ

ಉಪಕ್ರಮ : ನಿಮ್ಮ ಸಮೀಪದ ವ್ಯಾಧಾಶ್ವರಮ್ಕೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ.

ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಭಾಗ

ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು

ಬನ್ನಿರಿ ನಾವು ತಿಳಿದು ಕೊಳೆಂಬೇಂ

ಕ್ರಿಯೆಯ ಅಥವಾ ಕೆಲಸದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ಪದಗಳು ‘ಕ್ರಿಯಾಪದ’ ಗಳಿನಿಸುವವು. ಕ್ರಿಯಾಪದವು ಕರ್ತೃವಿನ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವದು.

ಉದಾ : ನಾಯಿಯು ಓಡುತ್ತದೆ.

ಗಳಿಯು ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿಂದಿತು.

ನಾವು ಹಾಡು ಕೇಳುವೆವೆ.

ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಓಡುತ್ತದೆ, ತಿಂದಿತು, ಕೇಳುವೆವೆ ಎಂಬ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು ಓಡು, ತಿನ್ನು, ಕೇಳು ಎಂಬ ಮೂಲ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಿವೆ.

ಈ ಮೂಲ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ‘ಧಾರುಗಳು’ ಎನ್ನುವರು. ಧಾರುಗಳಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಗಳು ಸೇರಿದಾಗ ‘ಕ್ರಿಯಾಪದ’ಗಳಾಗುವುದು.

ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಗಳು

ಕ್ರಿಯೆ, ರೀತಿ, ಕಾಲ, ಸ್ಥಳ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ‘ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಗಳು’ಗಳಿನ್ನುವರು.

ಉದಾ : ಮಕ್ಕಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಡುತ್ತಾರೆ.

ಗಳಿಯು ಸುಯ್ಯನೆ ಬೀಸುತ್ತಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ, ಸುಯ್ಯನೆ ಎಂಬ ಪದಗಳು - ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರುವದರಿಂದ ‘ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಗಳು’ಗಳಿನಿಸುತ್ತವೆ.

ಕಾಲಗಳು

ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆದ, ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಥವಾ - ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಅಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ‘ಕಾಲ’ಗಳು ಎನ್ನುವರು.

ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪ್ರಕಾರಗಳು

- 1) ಭೂತಕಾಲ
- 2) ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲ
- 3) ಭವಿಷ್ಯತ್ತಾಕಾಲ

1) ಭೂತಕಾಲ -

ನಡೆದುಹೋದ(ಆಗಿಹೋದ) ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ‘ಭೂತಕಾಲ’ ಎನ್ನಲಾಗಿರು.

ಉದಾ: ಗಳಿಯು ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿಂದಿತು.

ಗಿರಿಜೆಯು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಳು.

2) ವರ್ತಮಾನಕಾಲ :

ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ‘ವರ್ತಮಾನಕಾಲ’ ಎನ್ನಲಾಗಿರು.

ಉದಾ: ವಿಜಯನು ಶಾಟವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಗಾಯತ್ರಿಯು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

3) ಭವಿಷ್ಯತ್ತಾಕಾಲ :

- ಕ್ರಿಯೆ ಮುಂದೆ ನಡೆಯಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ‘ಭವಿಷ್ಯತ್ತಾಕಾಲ’ ಎನ್ನಲಾಗಿರು.

ಉದಾ: ನಾನು ನಾಳೆ ಉಂಟಿಗೆ ಹೋಗುವವನಿದ್ದೇನೆ.

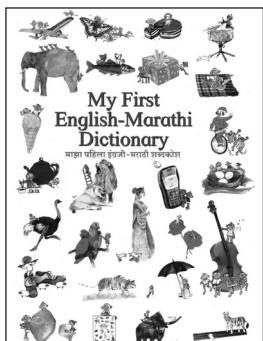
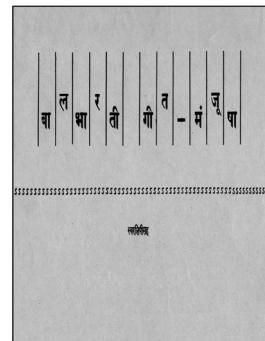
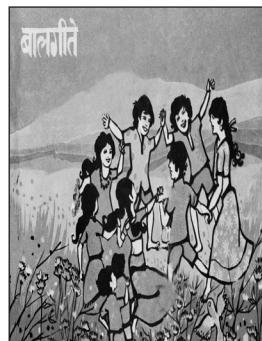
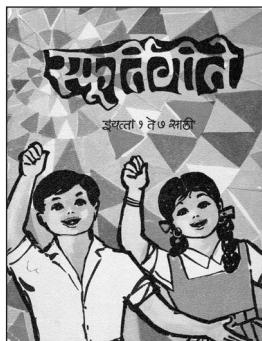
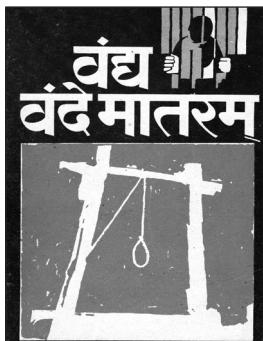
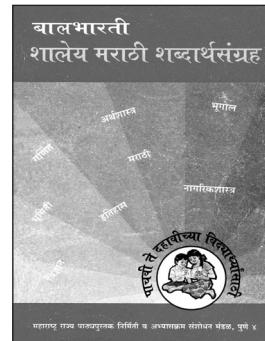
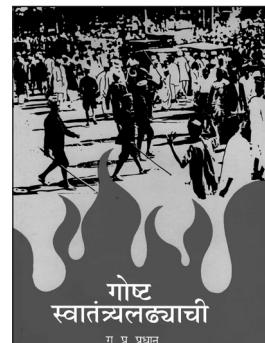
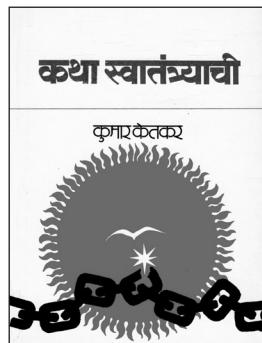
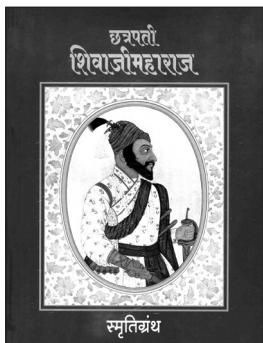
ನಾವು ಮುಂದಿನ ವಾರ ಡಾ. ಎಸ್ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ರವರ ಜಯಂತಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸುವವರಿದ್ದೇವೆ.

ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯಗಳು

ನಾಮಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಮುಂದೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಗಳಿಗೆ ‘ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯ’ ಎಂದು ಹೆಸರು. ವಿಭಕ್ತಿಪ್ರಶ್ನೆಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 4 ಪ್ರಕಾರಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಹಾಗೂ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

ವಿಭಕ್ತಿ	ಪ್ರಶ್ನೆಯ	ಉದಾಹರಣೆ
ಪ್ರಥಮಾ	ಉ	ಭೀಮನು
ದ್ವಿತೀಯಾ	ಅನ್ನ	ಭೀಮನನ್ನು
ತೃತೀಯಾ	ಇಂದ	ಭೀಮನಿಂದ
ಚತುರ್ಥಿ	ಗೆ, ಇಗೆ, ಅಕ್ಕೆ	ಭೀಮನಿಗೆ
ಪಂಚಮಿ	ದಸೆಯಿಂದ	ಭೀಮನ ದಸೆಯಿಂದ
ಷಷ್ಥಿ	ಅ	ಭೀಮನ
ಸದ್ವತ್ತಮಿ	ಅಲ್ಲಿ	ಭೀಮನಲ್ಲಿ
ಸಂಚೋಧನೆ	ಏ, ಇರಾ	ಭೀಮನೇ

- पाठ्यपुस्तक मंडळाची वैशिष्ट्यपूर्ण पाठ्येतर प्रकाशने.
- नामवंत लेखक, कवी, विचारवंत यांच्या साहित्याचा समावेश.
- शालेय स्तरावर पूरक वाचनासाठी उपयुक्त.

पुस्तक मागणीसाठी www.ebalbhari.in, www.balbhari.in संकेत स्थळावर भेट क्या.

साहित्य पाठ्यपुस्तक मंडळाच्या विभागीय भांडारांमध्ये विक्रीसाठी उपलब्ध आहे.

ebalbhari

विभागीय भांडारे संपर्क क्रमांक : पुणे - ☎ २५६५९४६५, कोल्हापूर- ☎ २४६८५७६, मुंबई (गोरेगाव)
- ☎ २८७७९८४२, पनवेल - ☎ २७४६२६४६५, नाशिक - ☎ २३१५९९, औरंगाबाद - ☎ २३३२९७९,
नागपूर - ☎ २५४७७९९६/२५२३०७८, लातूर - ☎ २२०९३०, अमरावती - ☎ २५३०९६५

महाराष्ट्राज्य पात्रपुस्तक निधि मंत्र अभ्यासक्रम संचालन मंडळ, पुणे - 411004.

कन्द सुगमभारती इ. ७ वी

₹ 27.00